

Да ўвагі!
Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

Народная Воля

На 1 сакавіка 2011 года золатавалютныя рэзервы Беларусі склалі 4 мільярды 23,6 мільёна долараў супраць 5 мільярдаў 30,7 мільёна на 1 студзеня. Такім чынам, за два месяцы золатавалютныя рэзервы знізіліся на 1 мільярд 7,1 мільёна долараў, або на 20 працэнтаў.



А Лукашэнка і Пракаповіч так рэкламіравалі залаты запас краіны!

АКТУАЛІІ

Светлана
КАЛИНКИНА

Открыл Америку!



Когда-то на меня произвел сильное впечатление рассказ бабушки о том, какой ужас она пережила в детстве. Как кричала по ночам от страха, как смотрела на чистое небо, на облака и рыдала. Как боялась, что скоро ничего этого не увидит. А все потому, что в их деревню забрала некая Богомолка с вестью, что в мире происходит страшное. Мол, по городам и весям злые люди затягивают небо железными веревками. Действительно, ужас! Все крестились, плакали, ждали конца света. А потом выяснилось, что и люди не злые, и ничего ужасного они не делали: в деревни стали проводить электричество.

К чему это я вспомнила? Да прочитала интервью Александра Лукашенко газете "Вашингтон пост" с рассуждениями об американской демократии. Открыл Америку! Ну, точь-в-точь та самая Богомолка.

Александр Григорьевич признался, что не раз бывал в США и даже в свое время проехал страну "по разным точкам с запада на восток". Вот и я так же. Акурат во время встречи Лукашенко с американскими журналисткой повторила тот же маршрут: с запада на восток, от Вашингтона до Сиэтла, от Атлантического побережья к Тихоокеанскому. Дело в том, что в Соединенных Штатах много лет существует такая программа гостевых визитов — знакомство со страной для политиков, журналистов, общественных деятелей из разных стран. Я была в составе группы белорусских журналистов, Лукашенко, как я понимаю, посещал США, еще будучи депутатом Верховного Совета, поскольку позже у него такой возможности уже не было.

Я абсолютно уверена, что в Вашингтоне возле Белого дома мы с Лукашенко, несмотря на разницу во времени поездок, видели одно и то же зрелище. Меня оно очень впечатлило.

Представьте себе здание, на которое обращено внимание всего мира. Тысячи туристов, журналистов, высокопоставленных гостей каждый день. И прямо возле Белого дома стоит палатка, рядом пошарпаные, написанные от руки плакаты, внутри — покрытый татуировками мрачный человек восседает в кресле и внимательно изучает свой ноутбук. Это знаменитый антиядерный пикет, который круглосуточно проходит возле Белого дома. С протестом выступают по один человек, то много, протестуют то тихо, то громко. Круглые сутки! Вот уже лет тридцати! Без перерыва!

Признаюсь, с моей точки зрения тридцать лет стоять в пи-

кете — это, конечно, ненормально. Но с точки зрения американской демократии никто — ни президент, ни полиция, ни суд — не может лишиться человека права на протест. Хочешь — стой! Главное, чтобы не кричал по ночам и не обижал обычных прохожих.

Примеч еще одна важная деталь: после терактов расстояние, на котором могут проходить акции протеста возле правительственных зданий, были увеличены, но поскольку данный пикет начался тогда, когда такого правила не существовало, то тронуть его даже после изменения законодательства никто не может.

Подобное вообще мыслимо в Беларуси? Так кому предназначалась сказка о том, что у нас демократии не меньше, чем в США?..

Скажу больше: Лукашенко, похоже, вообще забыл, что такое Белый дом. В интервью "Вашингтон пост" он проводит для американцев параллель: предлагает представить, что было бы, если бы демонстранты шли на Белый дом, как 19 декабря они шли на белорусский Дом правительства. Ничего не было бы, ответила журналистка. И добавила, что, по крайней мере, им бы не грозило 15 лет лишения свободы. Но представительница "Вашингтон пост" не обратила внимания, что сравнение в принципе некорректное и несправедливое. Потому что Белый дом — это здание, в котором президент США и работает, и живет с семьей.

Ну не могут США позволить себе отдельные особняки для работы и отдыха главы государства! Вот белорусский президент способен на такую роскошь, у него денег достаточно, а американский — нет. У него все по-простому: знаменитый Овальный кабинет в одном крыле здания, а жилые комнаты — в другом. И здание маленькое, и детям Барака Обамы не нужен электромобиль, чтобы ездить по здешиним лужайкам — территория резиденции небольшая совсем. Это у нас глава государства живет с настоящим размахом. Только 19 декабря митингующие не пошли на Дрозды — символ барства довавшихся до власти, они не собирались громить камнями окна спальни сына президента. Так что нельзя даже сравнить произошедшее в Минске с гипотетическим штурмом Белого дома. Наши митингующие пошли к зданию парламента и правительства. И во всем мире такое нормально.

Многотысячные акции протеста в эти дни проходят возле американского Капитолия, их чуть ли не каждый день показывают по ТВ. Но я даже не о том

хочу сказать, что демонстрантов никто пальцем не трогает. Вы обратите внимание на здание. Не в пример Белому дому оно огромное, величественное, красивое. Да к тому же стоит на холме, возвышаясь над городом. Более того, существует закон, по которому здания выше Капитолия в Вашингтоне строить запрещено. Видимо, Александру Лукашенко во время его поездок в США не объяснили, что это не случайно, что это символ.

Величественный Капитолий и скромный Белый дом — это символ того, что главный в стране — народ. Что законодательная власть, которая представляет народ, важнее, что народ стоит над всеми. Что президенты по сути своей работы и миссии — только слуги народа, нанятые менеджеры, которых в любой момент можно уволить. А потому их место — в скромном доме в низинке.

Впрочем, Белый дом, конечно, на самом деле не такой маленький, как кажется, потому что для сотрудников Администрации президента США предусмотрены кабинеты под землей. Но для американцев очень важно, чтобы, глядя на Белый дом и Капитолий, каждый понимал истинную иерархию власти. Президент США в неофициальной иерархии — самый влиятельный человек в мире. Но, согласно традиции, без приглашения даже он не имеет права войти в здание парламента.

Странно, что, стремясь продемонстрировать "глубину знаний" в особенностях американской демократии, Лукашенко об этом важнейшем условии стабильности политической системы США не вспомнил.

Мы, конечно, можем учить жизни весь мир. Мы, конечно, можем искать свой особый путь развития через торьмы и репрессии. Мы, конечно, можем слушать "богомолки", которые утверждают, что наш народ до такой демократии не дозрел... Разноцветная и разноголосая Америка, страна эмигрантов со всех уголков планеты, дозрела 200 лет назад, а мы, высококультурные и высокообразованные европейцы, — все никак. На самом деле, мы не уроды, и мы бы с демократией справились, как с нею справились негры и индейцы Америки. Но наша беда в том, что мы не можем справиться со своими правительствами, среди которых пока не нашлось человека, который бы в первую очередь думал не об удобствах жизни в президентской резиденции, а о народе, который своей сложной судьбой давно заслужил право жить и дышать свободно.

Дар'я Корсак, жонка асуджанага на чатыры гады па справе аб масавых беспарадках Аляксандра Атрошчанкава, з ягоных слоў публічна засведчыла, што супраць яе мужа, які быў прэс-сакратаром Андрэя Саннікава, у следным ізалатары таксама ўжываліся ката-

Есць падставы падазраваць, што супраць майго сына могуць ужывацца яшчэ болей жорстка метады. Увядуляю, як магло раз'юшыцца каго-кольвек з сілавой тое, што 19 снежня ў падзеях на плошчы Незалежнасці ўдзельнічаў на баку маніфэстантаў

Грамадзян Расійскай Федэрацыі **Арцём БРЭУС** і **Іван ГАПОНАУ** — першыя ў шэрагу іншых пакараных па крымінальных справах, звязаных з падзеямі 19 снежня, якіх пракурор не прасіў пасадыць у турму.

Учора Арцёма Брэуса і Івана Гапонава трэці раз прывозілі ў суд Маскоўскага раёна Мінска за той час, што яны знаходзіліся ў следчым ізалатары. Іх затрымалі 19 снежня і арыштавалі на 10 сутак за ўдзел у масавай акцыі пратэсту супраць фальсіфікацыі вынікаў прэзідэнцкіх выбараў. Потым абвінавачвалі ва ўдзеле ў масавых беспарадках, якія нібыта мелі месца ў той дзень. Адакаты, праўда, гэта катэгорычна аспрэчваюць. На іх думку, ніякіх беспарадкаў увогуле не было, болей звычайнае хуліганства з боку шэрагу асоб.

Спачатку ў справе Брэуса і Гапонава ўсё было вельмі сур'ёзна. Як жа, ініцыямцы "грамлі" Дом урада! Але на першым судзе сведка — міліцыянер **Алег ДУДАРЧЫК** — зусім забытаўся. Нават не здолеў толкам патлумачыць, у якім месцы і ў які час адбываліся падзеі. Але пры гэтым казаў, што бачыў, як Гапонаў біў спецназаўцаў па шыцях.

Другі сведка — міліцыянер **ЯКАУЛЕЎ** — увогуле не змог паказаць, хто на працэсе Брэус, а хто Гапонаў, і пераблытаў абвінавачаных. На пасяджэнне суда 10 сакавіка прыйшлі 15 трэніраваных спецназаўцаў на чале з намеснікам і камандзіра **Аляксандрам КАШТАЛАНАМ**. Ён заявіў, што чуў, як праз гукаўзмацняльнік выступоўцы неаднаразова заклікалі штурмаваць будынак Дома урада. Трое яго падначаленых паўтарылі яго словы, але іншыя ўстрымаліся. Як тады ставіцца да паказанняў усіх сведак-міліцыянераў ва ўсіх ранейшых судах па справах 19 снежня, якія сцвярджалі, што выступоўцы не заклікалі штурмаваць Дом урада ці прарываць ачапленне спецназу?..

Акрамя таго, на судзе над расійскімі грамадзянамі высветлілася, што з вялікай масы міліцыянераў толькі прыкладна паўтара дзясятка чалавек звярнуліся па медыцынскую дапамогу. І то на наступны дзень — хто з сіняком на назе, хто на руцэ... А ўспомніце, што нам разказвала БТ!

Назіральнікі задаваліся пытан-

Мядзведзь не прызнаў сябе вінаватым

Справа Дзмітрыя Мядзведзя разглядалася ўчора ў Маскоўскай судзе г.Мінска. Адакаты настойвалі на тым, што іх падабаронны не вінаваты. Пракурор Мазоўка заявіў: нягледзячы на тое што Дзмітрый Мядзведзеў не прызнаў сваёй віны, яна даказана следствам і судом "у поўным аб'ёме".

І напрасіў даць Дзмітрыю Мядзведзю чатыры гады калоніі строгага рэжыму. Аб канчатковым прысудзе стала вядома, калі гэты нумар "Народнай Волі" ўжо тыражаваўся ў друкарні.

Мужняя Наста

20-гадовая Наста Палажанка стала першай беларускай, узнёгараджанай прэстыжнай Міжнароднай жаночай прэміяй за мужнасць, якую Дзярждэпартамент ЗША прысуджае штогод дзесяці жанчынам розных уростаў і нацыянальнасцяў. Цырымонія ўзнагароджання прайшла 8 сакавіка ў Вашынгтоне. Хілары Клінтан, якая ўручала ўзнагароды, выказала шкадаванне ў

связі з тым, што Наста Палажанка і Енін Санчэз з Кубы не здолелі прыхаць на цырымонію, бо ўлады іх краін ім гэтага не дазволілі. Дзяржсакратар ЗША сказала: "Наста Палажанка з Беларусі жыве ў складаных час. Краяў і цэнтраў Еўропы дагэтуль прыгнятае свой народ, фальсіфікуе выбары, са-мым жорсткім і брутальным чынам знявольвае палітычных апанентаў,

каб іх папалохаць. Але яна не спужалася і выказала сваю пазіцыю". Ад імя Хілары Клінтан вінашаваны Насце перадаць Часовыя павераны ў справах ЗША ў Беларусі Майклі Смеклан. У гонар Насты і іншых смельчак беларускіх жанчын у рэзідэнцыі прадстаўніцтва ЗША ў чачвер быў наладжаны спецыяльны прыём.

Інфармацыйная блакада — гэта таксама катаванне. Майго сына псіхалагічна душач, ламаюць, а Генпракуратура даводзіць, што вязні там, лічы, як у санаторыі! Галоўнае ж — Аляксандр пазбаўлены належнай юрыдычнай дапамогі. Можна, толькі яму так не напучаць? Ды не ж, аналігічна адраза-лі ад паўнаважных кантактаў з адвакатамі ўсіх зняволеных на Плошчу. Наколькі мне вядома, ніводнаму з іх дасюль не далі магчымасці сустрэцца з адвакатам адзін на адзін.

Адакаты па "справе 19 снежня" цэлыя дні праседжаюць са сваімі заяўкамі-ардырамі ў прыёмнай КДБ, марна спадзеючыся сус-

нем: для чаго спатрэбілася дапытваць такую колькасць спецназаўцаў? Некаторыя лічаць, што гэта было зроблена дзеля таго, каб падмацаваць ранейшае абвінавачанне. Але... Працэс пайшоў ў іншым накірунку. Адной з галоўных прычын з'яўлення, мабыць, тое, што справа Арцёма Брэуса і Івана Гапонава разглядалася напярэдадні пасяджэння Савета міністраў саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі з удзелам Уладзіміра Пуціна. Расійскі бок неаднаразова заклікаў беларускія ўлады вызваліць грамадзян Расіі. Падобна на тое, што беларускія пракуроры вельмі сталіся даказваць Пуціну, што абвінавачаны сур'ёзна, але, каб замацаваць сярбровыста паміж краінамі, мы ідзем на саступкі.

Калі гэты нумар здаваўся ў друк, прыговор яшчэ не быў вынесены, але нам, журналістам, ужо пад вечар няцяжка было спрагназаваць канчатковы прысуд. Мы рады за Арцёма і Івана. Толькі застаецца пытанне: чаму для беларусаў пракуроры патрабавалі суровыя тэрміны зняволення? Расія за сваіх заступілася, а хто заступіцца за нашых?

Любоў ЛУНЁВА.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Константин СЕВЕРИНЕЦ:

«Я ценю выбор сына...»

Брутальный разгон мирной демонстрации 19 декабря, арест более 700 человек, возбуждение уголовных дел практически против всех кандидатов в президенты и их доверенных лиц - вещь, конечно, неслыханная и невиданная.

Для кого-то это тех дней, может быть, и становится слабее, но не для тех, кто протестовал против фальсификации итогов выборов, кто открыто и мирно вышел выразить свой протест на Плошадь.

Сегодняшний собеседник газеты — Константин Северинец, отец известного политика, ныне заключенного печально известной "американки" Павла Северинца.

— Нетрудно представить ваше состояние души, когда сына вот уже более двух месяцев держат в тюрьме. В памяти, наверное, перебираете каждый шаг Паши...

— А что еще остается делать? Таким сыном можно гордиться. Если в школе он был на виду. Круглый отличник. Золотой медалист. Участник многочисленных олимпиад практически по всем предметам. Во время демократических перемен Паша учился в 10-м классе. Он был избран представителем от Витебщины в созданный тогда Детский республиканский парламент. Вдохнул, так сказать, и плюрализма мнений, прикоснулся к белорусской политике, поскольку был единственным из участников, кто выступал на белорусском языке. При Министерстве образования Беларуси была такая задумка — привлечь молодежь к политической деятельности. С тех пор мой сын — в политике.

— В какой школе учился Павел?

— В одной из лучших витебских школ, 25-й, с художе-

ственным уклоном. Еще школьником увлекался географией и геологией. До сих пор у него в комнате хранится большая коллекция камней и минералов, собранных в разных уголках Витебщины. Естественно, поступил на геофак БГУ и успешно его окончил. Конечно, не всем нравилась политическая деятельность Павла в студенчестве. Нашлись преподаватели, которые хотели создать ему сложности, но очень по-доброму отнесся к студенту Северинцу тогдашний ректор БГУ Александр Козулин, не дал его в обиду.

— Отроставшись от родительской опеки, молодой человек мог бы и поддаться столичным соблазнам...

— Не привлекали его дружеские пирушки, посиделки под сигаретку с кофе, пустые дискотеки. Однажды он попал на какое-то мероприятие БНФ. Увлекался идеями белорусизации, укрепления национального самосознания.

(Окончание на 2-й стр.)

Адкрыты ліст генеральнаму пракурору Рэспублікі Беларусь Рыгору Васілевічу

трэцца з падабароннымі. Так, за ўвесь час знаходжання Сашы ў следчым ізалатары адвакат Ірына Бурак бачыла яго толькі двойчы і толькі падчас допытаў. Апошні раз — 13 студзеня. Натуральна, у такіх умовах немагчыма аказаць нармальнаму юрыдычнаму дапамогу. Ірына Бурак ніводнага разу не далі магчымасці сустрэцца з Аляксандрам сам-насам, як тое прадугледжана законам.

Адакаты, звязаныя са "справой 19 снежня", называюць: ідзе сустрэч з падабароннымі нямавольных пакояў! Мж тым для адвакатаў па іншых, не "палітычных", справах пакоі дзійным чынам знаходзяцца.

Магутнаму ведамству, што займае квартал у цэнтры сталіцы, уключна з палацам, пабудаваным яшчэ на замову папачніка Беры — Лаўрэнція Цанавы, смешна спасылацца на недахоп плошчаў. Гэта выглядае як здзека. Выснова напрошваецца адна: вязняў па "справе 19 снежня" наўмысна, цінічным чынам адсякаюць ад юрыдычнай дапамогі.

Ці мо баяцца, што выйдзе на волю непажаданага інфармацыя пра тое, якім чынам там дамагаюцца "патрэбных" паказанняў? Дык што, не толькі палац Цанавы застаўся, але і ягоны дух, ягоны метады?

У 1930 годзе мой прадзед, сялянін Вацлаў Класкоўскі, быў асуджаны сумна вядомай "тройкай" па артыкулах "бандытызм" ды "анты-савецкая агітацыя". Сталінскія апрычкіны расправіліся з чалавекам толькі за тое, што на высокім сходзе скрытыкаваў калгасны лад. Майго прадзеда рэабілітавалі пасля смерці Сталіна, у 1960 годзе.

Выглядае на тое, што зараз падобная машына рэпрэсій хоча скалечыць, зламаць, згнаць майго сына ды іншых арыштаваных за Плошчу.

Пракуратура мусіць рэагаваць на выступы ў друку, калі гаворка ідзе аб парушэнні законнасці. Тут жа, на мой погляд, законнасць проста топчучы. Адрэзаюць, спадар генпракурор!

Калі майму сыну, а таксама іншым вязням "амерыканкі", знявольным за падзеі 19 снежня, будуць забяспечаны нармальнае ліставанне, магчымасць спаткацца з блізкімі сваякамі, сустрэчы сам-насам з адвакатам — тады, бадай, можна будзе даць веру, што пракуратура ў нашай краіне не проста шылда.

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ, журналіст, палітычны аналітык, бацька знявольнага Аляксандра Класкоўскага.

Не спазніцеся!

Шаноўныя чытачы! Многія з Вас аформілі падпіску на "Народную Волю" толькі на першы квартал. Не забудзьце працягнуць яе на красавік—чэрвень. Засталася мала часу, не спазніцеся.

Вы — з «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Глухі суд

Суддзя Пухавіцкага раённага суда Святлана Акуліч не аднавіла на працы адну з лепшых настаўніц Талькаўскай сярэдняй школы Наталлю Ільніч.

Разгляд іскавай заявы Наталлі Ільніч адбываўся ў адной з самых вялікіх залаў Пухавіцкага суда. Напэўна, таму, што жадаючы папрысутнічаць на працэсе было зашмат — падтрымач Ільніч прыйшлі яе былыя выпускнікі, былыя калегі, бацькі вучняў. Алена Шамак і Марына Кама-роўская прыехалі нават з Мінска. Ведаючы ўсе акалічнасці гэтай справы, я шчыра і прыемна здзіўлена, калі даведлася, што сведкамі вырашылі выступіць і калегі Наталлі Ільніч — завуц Талькаўскай школы Людміла Місуня і настаўніца нямецкай мовы Валяціна Аўдошчанка. Калі ў студэнткі стала вядома, што з Ільніч новы дырэктар не збіраецца працягваць працоўны кантракт, калегі Наталлі асабіста не выказвалі сваю пазіцыю, моўчы, як бы збоку сачылі за тым, што адбываецца. А зараз у судзе сведчанні педагогаў Талькаўскай школы сталі самай яркай характарыстыкай узнікліх сітуацыі са звальненнем Наталлі Ільніч. Але, як аказалася, чамусьці не сталі аргументам для суда...

Пра тое, што справа гэта незвычайная, не шараговы выпадак звальнення настаўніцы, сведчыў і той факт, што ў грамадзянскім працэсе ўдзельнічаў дарадца пракурора раёна Дамітрый Цыкал. Па яго хадайніцтве трэцім асобай па справе выступіў раённы аддзел адукацыі, які прадстаўляў метадыст Таццяна Валасюк (у яе, праўда, не ўзнікла пытанне падчас разбіральніцтва ні да ніводнага з бакоў, ні да сведкаў). А ў прысутных з'явілася надзея, што суддзя калі і не задаволіць іск у тым выглядзе, у якім ён пададзены, дык, можа, абавязка аддзел адукацыі працуладкаваць такога прафесійнага настаўніка, як Наталля Ільніч. Справа ў тым, што на пачатку слуханняў дырэктару школы Наталлі Меркуль прызваў Ільніч адвакат Марына Кала-леўская прапанаваў мірнае пагадненне, але Меркуль ад яго адмовілася, спасылаючыся на тое, што на месца Ільніч узяла другую настаўніку, а вакантных месцаў у школе няма. Таму і падалася, што, можа, недаарожную памылку са звальненнем у рэшце рэшт выправіць раённы аддзел адукацыі. Ну не магчыма, каб наша адукацыя адмаўлялася ад настаўнікаў такога ўзроўню, якіх так бракуе! Аказалася, што магчыма. Відаць, сёння прафесіяналізм настаўніка — не галоўная якасць, не вы-

значальны крытэрыі для працы ў школе. Што да судовага разгляду, то Наталля Ільніч адразу пацвердзіла свае іскавыя патрабаванні: аднавіць яе на працы, спagnaць з наймальніка сярэдні заробак за час вымушанага прагулу, а таксама маральную кампенсацыю ў памеры 20 мільёнаў рублёў. А потым, відаць, акры-леная тым, што столькі людзей прыйшлі ў суд пацвердзіць, што праўда на яе баку, пашкадавала адказчыка і зменшыла суму маральнай кампенсацыі да аднаго мільёна...

Наталля рабіла акцэнт на тым, што дырэктар школы, прымаючы рашэнне не працягваць з ёю кантракт, парушыла адзін з пунктаў калектыўнага дагавору, у якім сказана, што з работнікамі, якія паспяхова і добрасумленна выконваюць службовыя абавязкі, не дапускаюць парушэнняў працоўнай дысцыпліны і маюць працягла стажа работы, кантракт заключаецца тэрмінам ад 3 да 5 год. Дарэчы, камісія па працоўных спрэчках Талькаўскай школы, у склад якой уваходзяць два супрацоўнікі адміністрацыі школы і два настаўнікі ад калектыву, адзінагалосна прызналі, што звальненне Наталлі супярэчыць менавіта гэтай пункту калектыўнага дагавору, а таму — незаконна. Ільніч працуе ў Талькаўскай школе амаль 26 гадоў. Яна адна з чатырох настаўнікаў (усяго ў школе іх 19), якія маюць вышэйшую катэгорыю. Здавалася б, каму, як не Наталлі, вучыць дзяцей гісторыі!

Наталля Ільніч настойвала на тым, што яе звальненне з працы і адмова ў заключэнні новага працоўнага кантракта — гэта палітычны матываванае рашэнне дырэктара, што прэтэнзія з боку Меркуль узніклі пасля таго, як у Ільніч дома адбыўся выбск пасля падзей 19 снежня. "Дырэктар не збіраўся мяне звальняць. Яна планавала заздзейнічаць мяне ў шэрагу агульнашкольных мерапрыемстваў у лютым і ў сакавіку. І раптам усё змянілася. 11 студзеня Наталля Віктаравна сказала мне, што ёй патрэбны настаўнікі законапааслушання, што яна не можа са мною працаваць, і аб'явіла, што не падоймуць мой працоўны кантракт".

Грамадзянская пазіцыя Наталлі Ільніч вядомая. Яна яе ніколі не хавала. Калі ўвосень 2009 года ўся вёска Талка пра-

тэставала супраць аб'яднання Талькаўскага і Блужскага сельскіх Саветаў, Наталля Ільніч паставіла свой подпіс пад зваротам у абласны і раённы Саветы. На пачатку 2010 года Наталля Ільніч адстаяла сваё права заставацца сябрам Партыі БНФ, калі ёй начальнік Мінскага абласнога ўпраўлення адукацыі Таіса Данілевіч ультыматыву прапанаваў: альбо праца ў школе, альбо сяброўства ў апазіцыйнай партыі. На мінулых прэзідэнцкіх выбарах збіраў подпісы за кандыдата ад Партыі БНФ. Але ніколі і нікому ў школе Ільніч не навязвала сваё погляды. Вучыла дзяцей гісторыі, вучыла любіць сваю радзіму, сталапта з вучнямі ўсе навакольныя сцэны, шукаючы сведкаў пра сваіх славетных землякоў. Пра гэта на судзе расказвалі ўсе — і калегі, і былыя вучні Ільніч. "Наталля Валяцінаўна тлумачыла матэрыял так, што не разумеецца яго было не магчыма", — сведчыла ў судзе выпускніца Талькаўскай школы Марына Кама-роўская. — Яна спісвала ўсю дошку разам з намі, яе канспекты я да гэтага часу захоўваю. Яе настаўніц яна давала ўсё, што магла, а далейшае залежала ад нашага жадання вучыцца".

Дырэктар Наталля Меркуль імкнулася пераканаць суд, што ніякай палітыкі ў яе рашэнні няма, што ў працы Ільніч мелі месца парушэнні працоўнай дысцыпліны і таму яна вырашыла не працягваць з ёю працоўны кантракт. Але якія гэта парушэнні? Наталля рабіла памылкі ў школьных журнале, нясвоечасова выставіла адзнакі за чэрць у дзёнік дзеціма. У мінулым годзе ў Ільніч нават была вымова за тое, што адзнакі ў дзёнікі яна выставіла са спазненнем. Але калі Меркуль прымала рашэнне не працягваць з настаўніцай кантракт, гэтая вымова ўжо была "пагашана".

— Такія памылкі дапускаюць усе настаўнікі школы, — у адказ на абвінавачанні сказала ў судзе Ільніч, і нават прынесла копіі са школьных журналаў. Памылкі ёсць, аказваецца, і ў дырэктара Меркуль. Больш за тое, такая прычына прызваў Ільніч Меркуль — не мае права настаўнік выйсці з катэгорыі рабці памылкі ў дакументацыі — зусім паблякла, калі Наталля Ільніч заявіла хадайніцтва далучыць да справы копію яе працоўнай кніжкі. Высветлілася, што апошні запіс у ёй быў зроблены ў 2005

годзе, калі з Ільніч працягвалі кантракт да 2010 года. А ў 2010 годзе новы запіс адміністрацыя школы зрабіць папросту забылася. Што ж, дырэктара таксама трэба звальняць?!

Увогуле абгрунтаванні пазіцыі дырэктара Меркуль выглядалі непераканаўча. Яна імкнулася даказаць, што пасля 2005 года ў працы Ільніч не было поспехаў, што яе вучні нідзё сябе не правялі, а вось у мінулым годзе "дзяўчынка са школы выйшла на абласны ўзровень на Правілах дарожнага руху". У адказ Наталля Ільніч прад'явіла суду дыплом раённага аддзела адукацыі, падзячнае пісьмо Камітэта па справах рэлігіі і нацыянальнасці пры Савеце міністраў, даты на якіх — 2007-ы, 2009-ы і 2010 гады. Нагадала дырэктару, што ў 2007 годзе яе вучаніца Марына Кама-роўская заняла трэціе месца на раённай алімпіядзе па грамадазнаўстве, у 2006-м Дар'я Ільніч — другое месца па гісторыі. Па якіх яшчэ прадметах ёсць такія поспехі ў школе?!

У Меркуль застаўся апошні аргумент — яна заявіла, што пасля таго, як даведлася, што ў доме Ільніч адбыўся выбск, вырашыла вывучыць яе асабістую справу (а за 4 месяцы працы часу не хапіла?) і высветліла, што ў 2007 годзе Ільніч была прыцягнута да крымінальнай адказнасці за схлненне да парушэння заканадаўства. Наталля тлумачыла: папрасіла ў мясцовага лекара даведку для дацкі, якая хацела паехаць у Польшчу. Узгадніць ад'езд з міністрам адукацыі, як таго патрабуюць правы БДУ, дачка не паспела, таму прыйшлося звярнуцца да такога "учынку". Гэтая судзімасць даўно ўжо пагашана, там не менш Меркуль яе ўзгадала, а дарадца пракурора выступіў у хадайніцтвам дадаць копію да справы. Адвакат Ільніч была супраць хадайніцтва, тым не менш суддзя да справы яе дадала.

Самыя напружаны момант быў падчас сведчанняў калег Наталлі Ільніч — завуца Людміла Місуня і настаўніца нямецкай мовы Валяціна Аўдошчанка. Яны не пабаяліся прыйсці ў суд і засведчыць, што Ільніч — адна з лепшых настаўніц школы, што такія промакі, якія дапускала Наталля, здараюцца ў рабоце амаль усіх педагогаў Талькаўскай школы, бо іх не магчыма не рабіць — правылы штогод мяняюцца. Што ж, цяпер усіх звальняць?! Па-другое, у судзе высветлілася, што рашэнне не працягваць кантракт дырэктар Наталля Меркуль прымала асабіста. Не парайлася нават з завуцна школы, якая працуе ў Талькаўскай СШ больш за 10 гадоў, не прыслухалася да просьбы прафкама не звальняць Ільніч. Наталля Меркуль працуе ў школе толькі з верасня 2010 года (!) і ўзяла на сябе такое адказнае рашэнне — звольніла настаўніцу, па сутнасці выкінула яе на вуліцу, бо ўсім зразумела, што вясковому настаўніку ўладкавацца на працу вельмі складана. Ці гэта ўсё ж такі быў не рашэнне Меркуль?! Проста яе выкрысталі...

Валяціна Аўдошчанка нават прыгадала, што зімой 2010 года, пасля таго як Наталля Ільніч адмовілася прымаць "прапанову" начальніка Мінскага абласнога ўпраўлення адукацыі Таісы Данілевіч выйсці з Партыі БНФ, у школе адбыўся сход, на якім настаўнікам парайлі выказаць ганьбу Ільніч, але настаўнікі адмовіліся.

— Мы збіралі подпісы ў школе, каб дырэктар працягнула з Наталляй Валяцінаўнай кантракт, — сведчыла ў



Суддзя Святлана Акуліч прыняла парадаксальнае рашэнне.



Суддзя Святлана Акуліч прыняла парадаксальнае рашэнне.

судзе Валяціна Аўдошчанка. — Прасілі даць дарабіць хача б да пенсіі па выслуге гадоў. Гэта была мінімальная просьба, каб паступіць па-чалавечы ў адносінах да настаўніцы, якая столькі год жыццё аддала школе.

— Пра інтарэсы дзяцей чаму не думаем? Хіба ім не складана пасярэдзіне года аказацца з іншым настаўнікам? — гучалі ў судовай зале пытанні Валяціны Аўдошчанка.

Пасля першага дня судовага пасяджэння была вучні Наталлі Ільніч падсумавалі: "Наталля Валяцінаўна пераможа. Усё б вядома. На яе баку ўсе настаўнікі, бацькі, на яе баку праўда. У дырэктара ніводнага сур'ёзнага аргумента! Што б ні казала Меркуль, але звольніла яна Ільніч беспадстаўна... Суддзя да таго ж пацкавала, ці адна Ільніч выхоўвае даку-студэнтку..."

...Учора Святлана Акуліч вынесла рашэнне: у іскавай заяве Наталлі Ільніч часткова адмовіў (у патрабаванні аднавіць яе на працы), абавязваць Пухавіцкі раённы аддзел адукацыі выплаціць ёй кампенсацыю маральнай шкоды ў памеры 200 тысяч рублёў і кампенсаваць паслугі адваката ў памеры 175 тысяч рублёў. Сапраўдны судовы парадокс: суд прызнаў, што настаўніцы нанесена маральная шкода, але пры гэтым кіруючы ўстановы адукацыі закон не парушыў. За што тады павінен адказваць рублём аддзел адукацыі?!

Здавалася б, якія яшчэ трэба мець доказы, каб пераканаць суд, міністра адукацыі (а да яго таксама звярталася Наталля Ільніч), што няма падстаў адмаўляць ёй у праве на працу, у праве вучыць дзяцей, бо сваю справу яна выконвае добрасумленна і прафесійна! А можа, усё ж такі трэба прызнаць, што ў Беларусі адбываецца дыскрымінацыйны падыход да настаўнікаў, якія вылучаюцца з агульнай масы сваімі поглядамі?!

Марыя ЭЙСМАНТ.

P.S. Можна чакаць, што Наталля Ільніч абскардзіць вердыкт суддзі Святланы Акуліч. "Народная Воля" праінфармуе сваіх чытачоў аб тым, як канчаткова вырашыцца лёс адной з лепшых настаўніц Талькаўскай сярэдняй школы Пухавіцкага раёна.

Лукашэнка сцеліць дарогу для Грэфа

Амаль адзін мільярд долараў інвестыцый укладу ў беларускую эканоміку "Сбербанк России".

Такую лічбу назваў на сустрэчы з Александром Лукашанкам прэзідэнт — старшыня праўлення гэтага нябуйнейшага расійскага банка Герман Грэф. Сустрэча была незвычайнай тым, што на гэты раз Лукашэнка не высуваў патэнцыйным інвестарам аніякай умоў. Ён заявіў, што гатоў "падымаць любыя праекты "Сбербанка". "Банк выкажаў жаданне фінансаварозныя праекты. Выбярэйце любя, мы вам абсалютна давяраем", — сказаў Лукашэнка.

Былы старшыня праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Станіслаў Багданкевіч тлумачыць такую незвычайную танальнасць размовы наступным чынам: "Беларусі тэрмінова неабходна атрымаць 5—7 мільярдаў долараў. Ніякай упэўненасці, што іх дастаць Захад, у Лукашэнка няма. Вось ён і "прагнаецца" перад грашымі "Сбербанка".

По ёе словам, в самолете находятся 50 человек, среди которых 12 граждан Беларуси, 17 — Украины, 16 — России, по два из Грузии и Болгарии, один из Ливии. На момент сдачи этого номера в печать самолет из Триполи в минском аэропорту еще не приземлился.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

По просьбе Светланы Байковой в СИЗО истязали граждан?

Вчера, 10 марта, в Верховном суде Беларуси стартовал судебный процесс по делу старшего следователя по особо важным делам Генеральной прокуратуры Светланы Байковой.

Как уже сообщала "Народная Воля", она обвиняется по пяти статьям Уголовного кодекса: "Привлечение в качестве обвиняемого заведомо невиновного", "Принуждение к даче показаний", "Заведомо незаконное задержание или заключение под стражей", "Злоупотребление властью или служебными полномочиями", "Превышение власти или служебных полномочий". В суд ее привезли под охраной.

По делу проходит шесть потерпевших, один из которых — обвиняемый по делу бывшего главы Департамента финансовых расследований Анатолия Громова. Костяки, расследовала дело Громова именно Светлана Байкова. Громовичу, напомним, предъявлено обвинение по ч.3 ст. 258 "Создание преступной организации либо участие в ней" Уголовного кодекса Беларуси. По данному делу проходит более 30 обвиняемых, среди которых — бывшие сотрудники таможенных и правоохранительных органов. Дело касается эпизодов незаконного перемещения через пограничный пункт пропуска "Западный Буг" крупных партий одежды и бытовой техники. По предварительным оценкам ущерба, нанесенного государству от неуплаты налогов с ввезенных

товаров, составляет не менее 20 миллиардов белорусских рублей. Приговор по делу экс-начальника ФДР еще не вынесен, некоторое время он находился под арестом, а сейчас, если верить нашим источникам, под подпиской о невыезде.

На скамье подсудимых вместе со Светланой Байковой — Карен Вартагян. Ему инкриминируется ч.1 ст.154 Уголовного кодекса — "Умышленное причинение продолжительной боли или мучений способами, вызывающими особые физические и психические страдания потерпевшего, либо систематическое нанесение побоев, не повлекшее последствий".

На форумах в интернете Карена Вартагяна называли "камерным агентом": мол, находясь в СИЗО, он в прямом смысле слова выбивал из своих сокамерников информацию, необходимую той же Байковой.

Светлана Байкова вроде бы отрицает свою причастность к истязаниям граждан.

Суд по делу Светланы Байковой, напомним, проходит в закрытом режиме. Никого из тех, кто не имеет отношения к процессу, в зал заседаний не пускают.

Марина КОКТЫШ.

Час, наперед!

На территории Беларуси 27 сакавіка ў дзве гадзіны ночы стрэлкі гадзіннікаў будуць пераведзены на адну гадзіну наперад.

Такім чынам у Беларусі будзе ажыццёўлены пераход на летні час. Рашэнне аб тым, ці будзе Беларусь у далейшым пераходзіць на зімовы час, пакуль не прынята. Нагадаем, што расіянэ ўжо аб'явілі, што адмовяцца ад зімовага гульні з гадзіннікамі.

СТРАТЫ

Памёр пісьменнік Янка Сіпакоў

10 сакавіка на 75-м годзе пайшоў з жыцця пісьменнік Янка Сіпакоў.

Янка Сіпакоў нарадзіўся ў вёсцы Зубровічы Аршанскага раёна. Скончыў аддзяленне журналістыкі філфака БДУ.

Першы верш надрукаваў у 1953 годзе ў аршанскай раённай газеце "Ленінскі прыблуд". Аўтар паэтычных зборнікаў "Сонечны дождж", "З вясны ў лета", "У поўдзень, да вады", кнігі прозы "Крыло цішынні", "Жанчына сярэд мужчын", "Журба ў стылі рэтра". Перакладаў на беларускую паэзію У.Уітмена, Хо Шы Міна, Ф.Прозарна, Р.Гамзатэва, Д.Паўлючкі.

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР за кнігу паэзіі "Веча спавяжчых балад". "Для мяне гэта жаліва вестка, — гаворыць паэт Генадзь Бураўкін. — Зусім нядаўна мы разам ляжалі ў балыні. Ён трыхоўся за жыццё. Я стараўся вывесці яго з сумнага стану, надаць вясельсці. Можна, і дарма — трэба было пагаварыць па-іншаму. Але мне не хацелася верыць, што яго хвароба скончыцца так трагічна. Янка Сіпакоў з нашага пакалення шасцідзясятнікаў, пакалення, апаленага вайной. Для мяне ён быў найбольш беларускім па характары і ў творчасці".

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

С тех пор только на белорусском языке и разговаривает, хотя воспитывался в русскоязычной семье. Мы с Татьяной, его мамой, выпускники русского отделения филфака БГУ. Сейчас Павел — известный политик и литератор, лауреат литературной премии имени Алены Адамовича и премии имени Василия Быкова "За свободу мысли". Является одним из четырех сопредседателей создаваемой партии "Белорусская христианская демократия" (БХД).

— И чем же интересна эта идея христианской демократии? Что это вообще такое? Многие путают это движение с религиозными организациями...

— Насколько я знаю, вся деятельность создаваемой БХД строится на христианских принципах, известных каждому: не убий, не укради, не прелюбодействуй и т.д. Но, к сожалению, многим белорусам нужны лишь чарка да шкварка, а остальное — "мая хата з краю". Не хотят понимать, что, как говорил кто-то из мудрых, если ты не занимаешься политикой, то, в конце концов, политика займется тобой.

— Наверняка родитель-

ские увлечения передались и сыну?

— Не исключено. — А как родители относятся к партийной, скажем так, деятельности сына?

— Я ценю его выбор и в лучших устремлениях поддерживаю безусловно и безоговорочно. Мать Павла, Татьяна Евгеньевна, возглавляет витебский оргкомитет по созданию БХД. Мы — единомышленники.

— Сына, как я понимаю, вы назвали в честь деда. Расскажите, пожалуйста, о своем отце.

— Он рос в обычной деревне на Гомельщине. Забрали его в действующую армию в 1944 году. Под Могилевом, на реке Проня, была жестокая битва с фашистами. Там же отец и потерял ногу. Но до этого успел получить орден Красной Звезды за боевую разведывательную операцию. Воевал он недолго, но вот смог же отличиться даже за такой короткий срок. После войны работал, потом заболел, но, слава Богу, 85 лет прожил. По белорусским меркам — немало. Прожил достойно, пользовался авторитетом в деревне.

— Как дедушка относился к политической деятельности сына?

— С пониманием. Хотя был против того, чтобы внук занимался политикой. Наверное, по

крестьянской предосторожностью к этой земле, не потупил глаза. Мы всегда честно смотрели и смотрим людям в глаза. Также и Павел. Поэтому наша семья уверена, что чувствует себя, даже на тех же норах, когда совесть чиста, спишь спокойно, а когда ты с совестью не в ладах, тогда и в пуховой постели будут кошмары сниться. Поэтому я солидарен со своим сыном. И еще раз заявляю: он абсолютно ни в чем не виновен. А вот тех людей, кто устроили эту провокацию, мне искренне жаль.

— Да и народ порядком запуган. То, что сейчас творится с политзаключенными и общественными активистами, в голове не укладывается. Моральность — на самом низком уровне. Экономике можно быстро возродить, заводы можно поднять за короткое время, а вот мораль и души человека, которые уродуют нынешний режим, очень сложно будет менять и исправлять.

— С высокой трибуны была озвучена версия, что на прошедших выборах многие кандидаты якобы "отрабатывали" деньги своих спонсоров, поэтому и не смогли договориться о совместных действиях?

— Тогда у меня возникает резонный вопрос: если вы знаете, что откуда-то поступают деньги, почему их не конфиско-

вали превентивно? В противном случае не стоит педалировать эту тему. Есть у нас спецслужбы, есть таможня, милиция... Работайте на опережение. А не по принципу "одна баба говорила, а другая слушала". Хотя все эти вопросы — риторические.

— Или возьмем, к примеру, гараж, что показывали по БТ, напечатанный каким-то мусором строительным и чем-то типа оружия, якобы предназначенного для свержения режима...

— Уже выяснилось, что тот прословутый гараж принадлежал сотруднику спецслужб. И опять-таки вопрос: кто допустил, что в нашу страну вся эта дрянь была ввезена? Если уж на то пошло. Но мне не хотелось бы до судов над политиками вообще что-то комментировать по этому поводу. Как бы не навредить узникам... Одно могу сказать: мы единственная в мире страна, где обычные выборы объявлены заговором и попыткой свержения власти.

— Как можно объяснить ситуацию, когда кандидат в президенты Рымашевский выпущен из СИЗО, а начальник его предвыборного штаба Северинец по-прежнему в "американке"?

— Ну, это вопрос к следствию. Они там решают... Хотя,

полагаю, все у нас решает единственный человек: как прикажет, так и будет. И это обстоятельство позволяет мне думать, что далеко нам еще до правового государства.

— События в арабском мире белорусские власти посвоему преподносят народу. Дескать, вот до чего доводит революция. Значит, сидите и молчите как мыши под веником...

— Из истории известно: все диктаторы заканчивают свое правление бесславно. Исключение не бывает. Коль человек долго у власти, будь хоть трижды золотым, наступает усталость от него. Да и сам он обременяет родством, связями, становится заложником окружения... Главным белорусским начальником всем своим поведением, как я думаю, показывает пренебрежительное отношение к народу. Бить себя в грудь и клясться в любви к людям — одно. А вот вести себя достойно, пристойно, морально — другое. Поэтому можно сделать вывод, что власть потеряла берега...

— И что же делать?

— Будем надеяться, что этот режим недолговечен...

— Получается, надо ждать лет 30, как у арабов? Половина срока уже прошла...

— Кто знает? Такая вот беда с нами приключилась. Во мно-

гом наверняка и сами мы виноваты, что долго холостуем, раболопствуем...

— Представим себе Беларусь без Лукашенко. Не вернется ли он в хаос припоминаний 90-х?

— Я, конечно, не специалист, но, на мой взгляд, есть такая опасность. Ведь сегодня страна живет не по старому. Кредитов набрали, а средств их отдавать не хватает...

— Достаточно ли уделять внимания негосударственным СМИ судьбе политзаключенных?

— Можно сказать, достаточно. Чувство это по своей семье. Журналисты звонят постоянно, интересуются нашими делами, судьбой Павла. За что им огромная благодарность. Вот и эта наша беседа подтверждает, что мы не одиноки. Вместе — выстоим! Думаю, что волна протестов не будет спадать как в стране, так и за рубежом...

Беседовал Владимир ЖИГУЛОВ.

«Я ценю выбор сына...»

ЧУЛІ?

ОБ ЭТОМ — ВПЕРВЫЕ!

31.XII.2010

БОЛЬ

Даруй, родная хата...

З восені не быў на сваёй радзіме — у невялікай лясной вёсачцы на Любаншчыне з назвай Жывунь. Яе лёгка знайсці на мапе ў тым месцы, дзе сталічная вобласць мяжуеца з Магілёўскай ды Гомельскай.

Людзі сталага пакалення добра ведаюць гэтыя мясціны. Тут пачынаўся партызанскі супраціў, тут у чатырох кіламетрах праз балота знаходзіўся першы і самы буйны партызанскі аэрадром — Зыслаў.

Многа знакамітых людзей бывала калісьці ў нашай дзякоўскай хаце — нават дзед Талаш. У вайну тут быў штаб брыгады, за што ў сорок чэцвёртай хата і спалена. Пацярпелі і гаспадары. Дзед Хведар расстался перад усёй вёскай за сувязь майго бацькі з партызанамі. Данесла аднаважыўца... Ад перажытага на тры дзень адшліла і бабуля, і даўно няма ні той жанчыны, ні яе трох сыноў і ўнукаў...

Скончыліся гады лікалення, усё трэба было ладыць нанова. Упрогчы ў ярмо нямецкую чорна-белую рагулю, гаспадары вазілі лес і аббудавалі на тым жа месцы новую сядзібу. Нарадзілі яшчэ двух дзяцей, у тым ліку і мяне. Мы — і дзеці, і дарослыя

— заўсёды ганарыліся сваёй вёскай. Яна не скарылася ворагам і была свабоднай ад захопнікаў, за выключэннем некалькіх дзён карнай аперацыі.

Кожны год на Радаўніцу ездзіў на могілкі да бацькоў і прадзедаў, нават калі працаваў на Поўначы. Адноўчы ж не змог прыехаць, і вось бяда — у гэты час памерла цешча. На душы было неспакойна: у снах мроіліся нейкія чорныя постаці, што швэндаліся па садзе пад разгалістымі яблынямі, пасаджанымі ці то дзедам Хведарам, ці, можа, яшчэ прадзедам Максімычам. Яблыні радзілі кожны год, яблыкі былі раннія — і з кіслінкай, і салодкія (жытнікі). Мяне цягнула дахаты, дзе нарадзіўся, дзе бегаў з равеснікамі па лесе і па балочце, дзе з'яжджаў на самакаце з жалезных гнутых пруткоў у глыбокія ямы ад нямецкіх бомбаў, якія, помню, роўна ў дзевяць раніцы на працягу месяца кідалі чужыя самалёты...

На пачатку лета з унукам завітала малодшая дачка, і выраслі з жонкаў усім разам наведані на маю радзіму. Дарога невялікая — 70 кіламетраў. Стаюць сонечны дзень, шаша была пустая і роўная.

Могілкі ляжалі перад вёскай,

амаль паабпал дарогі ў сасновым ляску. Навокал усё чыста прыбрана, з'явілася новая драўляная агароджа. Пакланіліся родным і знаёмым і паехалі на свой двор.

Але што гэта робіцца ў суседзяў на пачатку вуліцы? З неабразаных, рознай вышыні дошак узнікаў плот метры ў тры. Уражанне, нібыта трапіў у сярэднявечча ці ў абарончы лагер Ермака пры заваяванні Сібіры... Каля хаты завыхаюцца тры хлопцы. Пытаюся, чые яны, што робяць на чужым паселішчы. З неахвотай адзін уступае ў размову. Аказваецца, яны з суседняй вёскі, працуюць на нейкага фермера з раёна. А на двары памерлых ужо суседзяў разбіраюць летнюю кухню, закладваюць фундамент сховішча для новага гаспадары. Пад вокнамі хаты кучы будучыні матэрыялаў, жалезныя бочкі з дызельным палівам, з калодзежа помпа гоніць ваду на месца будаўніцтва.

Заходзім у свой двор. Бачым паваленую чаромку, зараснікі рознага кустоўя. А ў хатце нехта "пагаспадарыў": лічбынкі і выключальнікі зрэзаны. Уся мэбля знікла, адзіны матрац валаецца на падлозе дэ сціраўша стайць пустая шафа ў

куце. Выходзім, кіруемся ў сад. Саду больш няма. Пасаджаныя пасля вайны яблыні, грушы, слівы і стогодовыя дрэвы сплываны пад карань. Усё выгараджана новымі высачэзнымі сходамі па самыя хлесты. Выразаны і суседскі сад. Мабыць, цяпер замест двароў і садоў будуць нейкія фермы, можа, нават і стравусіныя...

Побач пусты выган, далей за шашою лес. Колькі навокал пустуючай зямлі! Дык навошта будыць паселішчы, часцінку былога? Розум не ўспрымае такога дзікуства, такой непавагі да памерлых і яшчэ жывых, не гаворачы ўжо пра палеглых у загінуўшым садзе ў суседняй хатцы. Але мая радзіма жыве — яна будзе жыць ува мне. Яна перадала мне свой дух, душу і запавет.

— Жыву-бу-ні! — чую гэты няёмкія поклікі. І рэха адукацыі з сасновага ляску: — Жыву... Не...

аформілі — значыць, кінутае жыллё. Чатыры вуліцы кінутых бацькоўскіх хат. А па краіне колькі!

Даруй мне, мая радзіма, я яшчэ радзей буду да цябе завітаць, бо пераносіць такі гвалт над табой, тваёй вадой, раскіданым гняздом маіх бацькоў, маёю абрабаванай і знявечанай роднай хатай невыносна.

Іншыя часы — іншыя насельнікі, іншы парадак і расклад жыцця. Можа, так і трэба. Новыя карэнні глушаць старыя. Але што з іх праб'ецца? Адзін Пан Бог, мабыць, ведае. Затое нешта падказвае, што не будзе шчасця з разбурэння і тым, хто ператварае чужы сад у попель.

Але мая радзіма жыве — яна будзе жыць ува мне. Яна перадала мне свой дух, душу і запавет.

— Жыву-бу-ні! — чую гэты няёмкія поклікі. І рэха адукацыі з сасновага ляску: — Жыву... Не...

З павагай —

Вадзім Аляксандравіч ЛЯЛКІН,
жыхар г.Салігорска.

ПРАПАНОВА!

Наладзьце тэлетрансляцыю з Авальнай залы

У дзевяностыя гады, калі А.Лукашэнка быў дэпутатам Вярхоўнага Савета, у Беларусі, здаецца, быў толькі адзін тэлеканал. І знаходзілася матчынасьць весці прамую трансляцыю з залы пасяджэнняў парламента.

Сёння ў нас шэраг тэлеканалаў. Чаму не паказаваць, як дэпутаты-палатнікі абмяркоўваюць тыя ці іншыя законы, праекты, хто якую пазіцыю займае? Прапаную вярнуцца да ранейшай практыкі, калі кожны выбаршчык меў магчымасць атрымаваць інфармацыю пра свайго дэпутата, як жа, з першых рук.

Мікалай АНТОНЕНКА.

Рэчыцкі раён.

РАКУРС

В пользу Лукашенко

Выпісваю газету "Народная Воля" і газету "АйФ". По Радію Свобода слухаю цікавыя інтэрв'ю перадач В.Карамузы. Чо-бы знаць, якая сёчас пугінская Россия. К сожалению, у них так же, как в Беларуси, народ для власти, а не власть для народа. Отсутствует, со слов В.Костикова, автора статьи "Брызги шампанского", курс власти к цивили-

зованному сожигательству с собственным народом. Здоровой демократии до сего времени не существует. Там, как и у нас, авторитарная система власти. Но там того, что существует в Беларуси, нет. Там нет того плохого, что есть в Беларуси при власти А.Лукашенко. Нет, например, обмана на ТВ, как в Беларуси. Нет того страха, который поселен

Леонид РОССИЯНСКИЙ, ветеран Великой Отечественной войны.

НА ВЫСТАВУ!

20 год ляціць «Пагоня»...

"Пагоня" — назва творчай суполкі Беларускага саюза мастакоў, аб'яднаных патрыятычнай нацыянальнай ідэяй Адраджэння Бацькаўшчыны на грунце пашаны да гераічнай гісторыі, багатай культуры і самабытнай мовы нашага народа.

Суполка, у якую ўваходзяць вядомыя майстры і таленавітая моладзь, створана на хвалі барацьбы дэмакратычных сіл за ўзнаўленне дзяржаўнасці Беларусі.

20-м угодкам творчай суполкі "Пагоня" прысвечана выстава ў сталічным Палацы мастацтва (вул.Казлова, 3. Адрас: — 11 сакавіка ў 17.30).

Арганізатары выставы сардэчна запрашаюць усіх аматараў беларускага мастацтва.

НЕЗАБЫВАЕМОЕ

Фронтная дружба не знает границ

На ўсю жыццё запаміналася мне года военнага ліхалецця.

В 1941 годзе была першая вестка з рэанімацыі фронтнікаў у госпіталь Сібіры, дзе я курыроваў бальніцы, будучы студэнт Новасібірскага медыцынскага інстытута. Так как хирург не хваляваў, то адначасова ўвучаў пераход медыцынскай дапамоцы пераход Краснага Креста, якія пасля заканчэння ўчыбы на праваліліся на фронт.

В 1942 годзе пасля заканчэння медыцынскага інстытута я пасля прызыва быў накіраваны ў дзейную армію, дзе прыняў удзел у баях вначале в качестве старшего врача лазарета минометного полка, затем хирурга медсанбата и госпиталей Степного, Воронежского, Первого Белорусского, Первого и Второго Украинских фронтов. Был ранен, контужен, а по выздоровлении продолжал свой ратный путь на Запад, шагая по фронтовым дорогам через дождевые степи, Беларусь, Украину, Молдову, Румынию, Венгрию до Вены. Всюду, где бы я ни был, проходил вместе с армией огненные версты, оказывал хирургическую помощь, возвращая к жизни тысячи раненых бойцов. И так — до безоговорочной капитуляции фашистской Германии, до долгожданной Победы.

Однако для меня война продолжалась и после 9 мая 1945 года. Госпиталь, в котором я был начальником хирургического отделения, а затем ведущим хирургом, переполнен ранеными. Поступали новые партии искалеченных — участников штурма Будапешта, Берлина, Вены, Дрездена. Еще сражалась "злата Прага" и звала на помощь советского солдата. Вновь продолжалась напряженная работа на операционном столе, на который попадали тяжелые раненные бойцы, получившие ранение в конце войны и в завершающихся военных операциях по освобождению Европы от фашистской оккупации. На это потребовалось более полутора лет.

Только в 1947 году меня демобилизовали из армии по болезни, ранению и контузии, полученных на фронте. Со многими фронтниками — моими пациентами — я подружился, как говорится, на всю жизнь. Продолжались встречи, переписка.

Скоро будет 65 лет, как я познакомился с Юрием Александровичем Булобашем. Было это 4 мая 1945 года в Австрии в госпитале, при освобождении Баден-Бадена. Он тогда был гвардии майором, заместителем командира танкового батальона, с тяжелым огнестрельным ранением правой нижней конечности, по поводу которого врачи лечебного учреждения собирались сделать ампутацию ноги. От этой злой участи спас его я, взявший на свой страх и риск всю ответственность на себя. Широко рассек лампасными разрезами мягкие ткани под защитой антибиотиков и противогангренозной сыворотки. Операция прошла удачно.

Очередная встреча с Ю.А.Булобашем была уже после войны в Актюбинске на пар-



Ветераны войны: Юрий Булобаш (слева) и Борис Гудимов.

тийной конференции. Ю.А.Булобаш работал в Казахстане секретарем обкома партии. Я же заведовал кафедрой госпитальной хирургии медицинского института.

Позже жизненные пути-дороги привели нас, фронтных друзей, в Минск. Мы часто перезваниваемся, интересуемся новостями, вспоминаем свое боевое прошлое, пережитое. В начале войны Юрий Александрович Булобаш закончил военное училище. После ускоренной военной подготовки попал в самое пекло войны — Сталинград. Вся земля вспахана снарядами, полита кровью и усыпана фашистскими листовками "Рус, сдавайся! Всех утопим в Волге". Не вышло...

Вот рассказ Юрия Александровича: 2 февраля 1943 года 5 солдат и офицеров из нашей 168-й мотострелковой бригады получили задание принять участие в пленении фельдмаршала Паулюса. Я тогда был командиром стрелкового взвода. Метель в тот день мела жуткая, валенок не видно. Двинулись мы к универмагу, в подвале которого находился штаб 6-й немецкой армии. Там уже дежурили две группы. В подвал спустились полковник Рыков и майор Егоров с белыми флажками, но к Паулюсу их не пропустили. Тот потребовал равного по званию. Через полчаса приехал начальник штаба 64-й армии генерал Ласкин. Паулюс сдал оружие. В фуражке, зеленой шинели с ремнем он предстал, как мне показалось, долговым. Жуков, Чуйков, Еременко допрашивали фельдмаршала.

Ю.А.Булобаш нет-нет да и вспомнит то, что творилось в те дни на бескрайних волжских просторах. "Невозможно передать словами. Неудержимая лавина гитлеровцев рвалась к Волге, на отдельных участках фронта река в 10–15 метрах оборонявшихся: несмотря на холод, все вокруг горело и плавило в огне. В редкие минуты затишья пропагандисты устали бомбардировали наши позиции листовками, предлагая сдаться. Бои шли за каждый дом, за каждую пядь земли. Мы выдержали потому, что твердо верили в Победу!"

В госпиталь Баден-Бадена Ю.А.Булобаш поступил на вторые сутки после ранения в тяжелом состоянии с выраженным загрязнением раны, высокой температурой. Не исключало развитие тяжелого осложнения — газовой инфекции. Поэтому я врач и предлагал ради спасения жизни больного произвести ампутацию правой ноги. Сам пациент был категорически против радикальной операции. На его счастье, как я уже писал, все обошлось благополучно. Худший вариант удалось упредить благодаря принятию правильного решения хирургического вмешательства с использованием высокоэффективных антибактериальных медикаментов. И мне приятно осознавать, что в той бригаде медиков был я.

Прошло немало времени. Как хорошо слышать слова благодарности от тех, с кем свела судьба в годы Великой Отечественной войны. Мое сердце наполняется радостью за тех, кто выстоял перед врагом, кто принес освобождение многим народам. "Вы спасли мне жизнь", — пишет заслуженный учитель, кавалер трех орденов Славы Рифкат Галимзинович Тухаев из Андижана, один из моих пациентов. "И я хочу выразить Вам свою признатель-

ность за щедрость вашей души и благодарю судьбу за то, что позволило узнать Вас".

"Берегите себя, дорогой наш человек. Вы так нужны людям", — пишет бывший фронтник, командир роты пулеметчиков из Куйбышева Николай Васильевич Павлов, которого я оперировал в 1943 году в госпитале Харькова.

"Вы спасли мне жизнь, доктор! Я никогда этого не забуду". Сколько раз мне доводилось слышать эти слова! Почти 55 лет назад произнес их и гвардии майор, заместитель командира танкового батальона Юрий Булобаш. И как долгожданное эхо тех военных лет прозвучала эта благодарность совсем недавно, когда Юрий Александрович отменил свое 87-летие. Я в свою очередь пожелал ему здоровья еще на долгие годы, пусть недуги обходят его стороной, пусть фронтовая дружба не знает границ.

Парадный китель ветерана войны минчанина Юрия Александровича Булобаша украшают боевые ордена и медали разного достоинства. Но самая главная и дорогая для него награда — орден Красной Звезды с благодарностью от самого Сталина. Могила тогда предложит обычный 18-летний паренек, что потом, уже после войны, судьба не раз сведет его с первыми лицами страны и на передовой ему придется провести фактически всю свою жизнь.

Борис ГУДИМОВ, гвардии полковник, академик Международной академии геронтологии, доктор медицинских наук, профессор.

Минск.

Не забывайте знаменитых людей

Паважаная рэдакцыя! Прачытала ў нашай газеце (4—10 сакавіка) артыкул журналісткі Алены Малочка "Желтые тюльпаны для Натальи Петкевич" і вельмі здзіўлялася. Пэтыцыі, захаплення ў аўтары да сваёй гераіні. І гэта пры тым, што Н.Пэтыкевіч адмовілася даць інтэр'ю, адмежавалася ад пытаньняў журналісткі.

Шмат гадоў мы назіралі за тым, як гэтая высокая чыноўніца ішла побач з прэзідэнтам і дапамагала яму замацоўваць існуючы рэжым у нашай краіне. Які ўклад яна зрабіла для людзей у нашай пакутнай Беларусі? І наогул, аб чым гэты артыкул?

У гэтым жа нумары журналіст Георгій Чырп, вялікі майстар беларускага слова, пазнаёміў нас са сваёй гераіняй Святланай Лябедзька. Яна таксама — прыгожая, але сціплая, адкрытая. Працуе Святлана настайніцай у школе, з дзецьмі, а яшчэ яна нясе цяжкі крыж жонкі вядомага палітыка-

змагара Анатоля Лябедзькі. І зараз ён ужо ў каторы раз сядзіць у зацэнках КДБ. Якія добрыя твары ў Святланы ды іх сына Арцёма! Колькі мучаніца ім патрэбна, каб вытрымаць цяжкія выпрабаванні!

Нас, чытачоў, вельмі трывожаць тое, што адбываецца ў жыцці яшчэ адной жанчыны, Наталі Ільініч, што жыве ў в.Талька Пухавіцкага раёна. Гэта яна засталася беспаспартнай сярод навучальнага года, настаўніца гісторыі. І без пенсіі, з дачкой-студэнткай. Вось бы атрымалася пайнавартаснае інтэр'ю ў журналісткі А.Малочка, калі б яна з'ездзіла ў Пухавіцкі раён ды зазірнула ў стомяныя вочы гэтай жанчыны. Ды яшчэ б "раскруціла" ўсіх дзеючых асоб гэтага супрацьзаконнага і сумнага спектакля!

А калі паважаная журналістка А.Малочка вядзе ў нашай газеце свецкую рубрыку, дык у нашай краіне дастаткова знакамiтых і паважаных людзей. Гэта цудоўны

пэты Ніл Сымонавіч Глевіч, які сваімі вершамі перадае боль за нашу Радзіму. Гэта і шановныя пэтыцыі Рыгор Барадулін і Геннадзь Бураўкін. А Зінаіда Бандарэнка, якая на працягу многіх гадоў неслася святло і культуру на былым тэлебачанні! Яна і зараз актыўна ўдзельнічае ў грамадскім жыцці краіны. А як бы ўпрыгожыла нашу газету сустрачка са слаўнай актрысай Марыяй Захарэвіч. Шмат радасці яна прынесла глядачам Калупаўскага тэатра, а таксама ў радыёспектаклях...

Многа цікавага паведава б чытачам нашай газеты знакамiтая Галіна Арлова, жонка і маці двух славетных акцёраў —

Мікалаяў Яромэнкаў. Сярод маладых ёсць таксама таленавітыя і вядомыя носьбіты культуры. Толькі да іх трэба ісці. Гэта будзе і ім павага, і нам — радасць. На старонках нашай газеты такія сустрачкі таленавітых ладзяць журналісткі Марыя Эйсмант, Марына Коктыш, але, на жаль, вельмі рэдка.

Наша газета будзе яшчэ больш прывабнай і пайнавартаснай ад сустрач з людзьмі, якія ўзбагачаюць нашу беларускую спадчыну.

З павагай —

К.А.ЛЯВОНЕНКА,
былая настаўніца.
Мінск.

АД РЕДАКЦЫІ

Шановныя спадарыня Лявоненка!
Ваши слушныя заўвагі пастараемся ўлічыць у далейшай рабоце.

3-ЗА КРАТ

Віншую!

Шчыра віншую ўсіх жанчын газеты "Народная Воля" са святам 8 Сакавіка! Жадаю моцнага здароўя, шчасця і кахання! Моцы духу і трыумфам! Час сведчыць, што нашых беларускіх жанчын не зламаць. Я ганаруся нашымі жанчынамі!

Віншую праз вас усіх беларускіх жанчын, асобна Ірыну Халіп, Насту Палажанка, Наташу Радзіну! Трымаюся!

З павагай —

Мікалай АЎТУХОВІЧ.

З НАТУРЫ

Не язда, а пакута

Убачыўшы на трамвайным прыпынку новы, чырвонага колеру і нязвыклый даўжыні вагон маршруту №1, удзівалася: вось ён, прагрэс! Можа, з цягам часу скончацца, нарэшце, дарожныя пакуты, калі, толькі-толькі паспееўшы ўзяць білет, чужыя пагрозлівы крык з вадзіцельскай кіраванай: "Пассажиры! Выходите, вагон дальше не идет!"

Ні прабачэння, ні тлумачэння, у чым справа. Але ж, выскачыўшы на вуліцу, даведваешся: ці аварыя на пукцы, ці паломка вагона.

Ну, думаю, новыя, мінскага вырабы, вагоны пачнуць вырабляць. Толькі чаму даўно не бачу таго чырвонага прыгажуня?

На маё пытанне трамвайная кандуктарка сумна ўсміхаецца: — Ды паламаўся наш новенькі, цяпер у рамонт, відаць, надуга.

Прагрэс, па даўніх часах вядомы: будзем, ладзім — і адразу ў рамонт...

Паліна ЛЯСКОВА,
жыхарка Мінска.

ХАЧУ СПЫТАЦЬ...

Мяне цікавіць, калі атрымаў першае генеральскае званне цяперашні міністр унутраных спраў Анатоль Куляшоў? Кажуць, што пагонымі генерал-лейтэнанта А.Лукашэнка разлічыўся з ім за крывавае разгон акцыі каля Дома ўрада 19 снежня. Увогуле, ці ёсць нейкія тэрміны, у адпаведнасці з якімі генералам могуць даваць чарговыя зорачкі на пагоны?

Ганна СІДАЧУК.

Мінскі раён.

За што Анатоль Куляшоў атрымаў зорку на пагоны?



Папярэднік Куляшова **Уладзімір Навумоў** атрымаў званне генерал-маёра 25 верасня 2000 года, у гэты ж дзень ён быў прызначаны на пасаду міністра ўнутраных спраў, а ў маі 2005 года стаў генерал-лейтэнантам.

Старшыня КДБ **Вадзім Зайцаў** другую зорку на генеральскія пагоны атрымаў у ліпені 2009 года — прыкладна праз год пасля таго, як стаў

кіраваць чэкістамі, а генералам стаў напрыканцы мая 2006 года, яшчэ падчас службы ў памежных войсках.

Цяперашні міністр абароны **Юрый Жадобін** генеральскія пагоны абмяваў 23 лютага 2000 года, а генерал-лейтэнанта стаў атрымаў разам з Зайцавым — у ліпені 2009 года (з вадзіцельскай працаваў дзяржаўска-рамоннага Савета бяспекі).

У верасні 2007 года гене-

рал-маёрам стаў цяперашні старшыня Дзяржаўнага памежнага камітэта **Ігар Рачкоўскі**. У палкоўніках Ігар Анатольевіч хадзіў крукі больш за два гады — з 8 чэрвеня 2005 года.

У палкоўніках пакуле хадзіць кіраўнік Службы бяспекі прэзідэнта **Андрэй Уцюрэн** — званне ён атрымаў у верасні 2007 года.

Марына КОКТЫШ.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Какие сорта винограда вызревают в наших условиях?

С таким вопросом в редакцию обратились наш постоянный читатель Михаил Петрович Козловский. Полагаем, что и многие другие дачники хотят обзавестись виноградной лозой. А по-

этому мы связались с учеными и подготовили такой ответ. В условиях Беларуси вполне можно заниматься выращиванием винограда столовых сортов. У нас достаточно тепла и солнца

для полноценного вызревания ягод таких сортов, как Августин, Восторг, Кантемировский, Гранд, Изюминка, Премьер, Са-шенка и других.

ЧТО ТАМ, В ЛИВИИ?

Продолжаются упорные бои

На севере страны продолжаются бои между войсками лидера страны Муамара Каддафи и антиправительственными силами. Они идут с переменным успехом. Некоторые города и населенные пункты переходят из рук в руки. Вчера подразделения, верные Каддафи, продвинулись к окраинам города Рас-Лануф. Из другого осажденного города — Эз-Завия поступали противоречивые сообщения о передвижениях войск Каддафи и отрядов повстанцев.



Повстанцы просят мировое сообщество

Они просят как можно скорее договориться о создании в стране зоны, свободной от полетов авиации, чтобы положить конец авиаударам, наносимым силами сторонников Муамара Каддафи.

В то же время глава сформированного ливийской оппозицией Национального совета Муустафа Абдель Джалиль подчеркнул, что повстанцы против отправки в Ливию иностранных войск, поскольку, по его словам, они сами в силах одолеть режим Каддафи.

Как стало известно, Франция признала руководящий орган повстанцев, Национальный совет Ливии (НСЛ), легитимным правительством страны. Об этом объявила в Париже администрация президента Николы Саркози после того, как депутаты Европарламента решительно потребовали от Евросоюза признания повстанцев. Правительство Германии скептически отреагировало на предложение Европейского парламента признать временное правительство Ливии.

Консультации по "зоне"

Среди стран Запада нет единого мнения относительно создания над Ливией зоны, свободной от полетов.

Запретили песню о жасмине

Страх перед угрозой "жасминовой революции" заставил Китай обратиться к мощному интернет-цензуре даже против руководителя собственной страны и любимой национальной песни, сообщает The Times.

Несмотря на немногочисленность прошедших демонстраций, быстро разогнанных полицией, китайские власти, не желая рисковать, заблокировали в интернете доступ ко всем порталам и блогам, содержащим слово "жасмин" и другие слова, имеющие какое-либо отношение к протестным выступлениям на Ближнем Востоке.

Из сети удален даже видеоролик, на котором Ху Цзиньтао исполняет песню о жасмине. Видео записано, запечатлевшая, как Ху Цзиньтао в 2006 году поет китайскую народную песню Мо Ли Ниа ("Цветок жасмина") в Конфуцианском институте Найройи, до этого находившаяся на многих китайских сайтах в свободном доступе. Но внезапно видеоролик бесследно исчез, по видимому, став жертвой опасений, что лоббирование руководством страны слова "жасмин" может быть использовано в пагубных целях, отмечает корреспондент Лео Лююис.

Повстанцы просят мировое сообщество

Премьер-министр Великобритании Дэвид Камерон заявил, что мировое сообщество не может стоять в стороне, когда режим Каддафи совершает страшные преступления против своего народа. Великобритания является самым активным сторонником идеи установления в воздушном пространстве Ливии зоны, свободной от полетов. В то же время официальный Вашингтон настаивает на том, что инициатива проведения военной операции с целью отстранения Каддафи от власти должна исходить не от США, а от Организации Объединенных Наций. Против военного вмешательства в ливийский конфликт выступает Россия — постоянный член Совета Безопасности ООН.

Министры обороны и иностранных дел стран НАТО и ЕС проводят в Брюсселе консультации по вопросу о ситуации в Ливии, в том числе о создании в Ливии зоны, свободной от полетов. Выступая с телеобращением, сам Каддафи подчеркнул, что ливийцы "возмущены за оружие", если Запад введет режим бесполетной зоны.

Жертвы конфликта

За три недели вооруженного конфликта в Ливии погибли, по некоторым данным, свыше тысячи человек. Ожесточенные бои продолжаются в городе Эз-Завия, в который власти ввели танки. По свидетельству очевидцев, Эз-Завия разруше-

Каддафи пугает хаосом

В своем выступлении, переданном по турецкому телеканалу TRT, Муамар Каддафи вновь обвинил в организации беспорядков в Ливии активистов "Аль-Каиды", прибывших из Египта, Алжира, Пакистана и с Палестинских территорий. По мнению Каддафи, в случае, если "Аль-Каида" будет контролировать Ливию, наступит хаос, и Европу наводнят беженцы.

Ливийские власти усилили и наступление на дипломатическом фронте — специальные посланники Каддафи побывали в Каире, Брюсселе, Лиссабоне.

НАТО готовится

"Мы не готовим интервенцию в Ливию, — говорит и генеральный секретарь НАТО Андерс Фог Расмуссен. — Мы просто предпринимаем необходимые меры для того, чтобы, если понадобится, быть готовыми к любому неожиданному повороту событий". EuroNews отмечает, что алькан может установить морскую блокаду страны и организовать переброску помощи в районы, контролируемые повстанцами.

Египетские прокуроры нашли у свергнутого Мубарака миллионные счета и сделали его невыездным

Генеральная прокуратура Египта продолжает охоту на состояние бывшего президента страны Хосни Мубарака, сообщает информационный канал "Вести". По данным западных СМИ, на зарубежных счетах Хосни Мубарак и его семья накопили около 70 млрд долларов. Но эти средства пока не найдены, а на счетах в египетских банках лежат лишь миллионные суммы.

Так, в отделении Национального египетского банка "Аль-Ахли" в столичном районе Маср-эль-Гадида, где проживал президент, у его супруги Сюзан Мубарак, а также ее сыновей Гамалия и Аля, были открыты тайные счета на миллионы долларов. В ходе проверки было, в частности, выявлено, что пожертвования, поступающие из-за рубежа в фонд знаменитой Александрийской библиотеки, на самом деле уходили на счета, открытые на имя матери Хосни Мубарака, которыми в реальности распоряжался по доверенности его супруга. На трех таких счетах лежит порядка 143 миллионов долларов.

На счетах старшего сына Аля Мубарака, открытых в разных валютах, лежит не менее 100 миллионов египетских фунтов (порядка 17 миллионов долларов). Примерно такая же

КОРОТКО

Москва лидирует по числу миллиардеров

В ежегодном рейтинге самых богатых людей мира, опубликованном журналом Forbes, Москва заняла первое место по числу проживающих в ней долларовых миллиардеров.

По данным издания, в российской столице проживают 79 миллиардеров. На втором месте Нью-Йорк, там живут 58 богачей с миллиардными состояниями. Всего в мире насчитывается 1209 долларовых миллиардеров, утверждает журнал.

По сравнению с прошлым годом число миллиардеров в России и в Бразилии увеличилось на две трети — в этих странах их стало 101 и 30 человек соответственно. В Китае миллиарды заработали 115 человек, в Индии — 55, на шесть человек больше, чем в 2009 году.

Король Марокко пообещал кардинальную «конституционную реформу»

Король Марокко Мохаммед VI объявил о намерении вынести на референдум поправки к конституции, которые привели бы к большей демократизации политической и общественной жизни.

По словам Мохаммеда VI, конституционная реформа будет предусматривать, в частности, что премьер-министром королевства будет назначаться представитель парламентского большинства. Будет укреплена независимость судов, защищены права женщин.

К такому решению подтолкнули массовые протесты, охватившие страны арабского мира. В Марокко также состоялся ряд демонстраций протеста, участники которых призывали к демократическим переменам.

ООН называет 2010-й самым кровавым годом в Афганистане

В минувшем году резко возросло число мирных жителей, погибших в Афганистане. Жертвами вооруженного конфликта в стране стали 2777 человек, приводит новые данные ООН. ООН называет 2010-й самым кровавым годом за последние 10 лет: число жертв выросло по сравнению с 2009 годом на 15%. Особую тревогу вызывает рост числа детей и женщин, погибших в результате насилия.

Боевики Талибана и других экстремистских группировок, по утверждению авторов отчета, ответственны примерно за 75% смертей. Жертвами нападения боевиков в прошлом году служились государственные служащие, политики, старейшины некоторых племен, правозащитники, а также все, кто так или иначе поддерживал афганские власти или силы НАТО.

Пасля Плошчы: немцы праціраюць вочы

А мы? Па-ранейшаму застаемся ў палоне ілюзій

Часопіс "УСХОДНЯЯ Еўропа" на працягу апошніх 60 гадоў з'яўляецца адным з самых дасведчаных аналітычных выданняў, якое аналізуе мінулае, сучаснае і прагназуе будучыню ўсходніх суседзяў ФРГ. На яго старонках, як і ў іншых нямецкіх медыях, было багата аналітычнага матэрыялу пра марнасьць палітыкі ізаляцыі і пра мэтазгоднасьць пакрокавага дыялогу Еўрасаюза з рэжымам Лукашэнкі. Такі падыход тады называлі "дэмакратызацыя праз эканамізацыю" ці "збліжэньне праз пералічэньне".

Сярод нямецкай эліты падчас "змены вехаў" не было абсалютнага адзінства. Гэды тры таму чытаць "Народнай Волю" мелі магчымасьць пазнаёміцца з меркаваннямі Гюнтра Нюке, Улаўнаважанага па правах чалавека Федэральнага ўрада Германіі (тады яшчэ каліцыйнага), які пасля наведвання Беларусі ў інтэрв'ю газэце "Франкфуртэр Альцемайне Цайтунг" заявіў: праблема Беларусі ў вызначальнай ступені хаваецца ў асобе дзейнага прэзідэнта; паблiжэвае збліжэньне з лукашэнкаўскай Беларуссю — памылка; Лукашэнка не зменіцца, бо адразаў сабе шляхі адступлення многімі сваімі дзеяннямі; задача знешняй палітыкі Германіі на Усходзе — не стварэньне плацдармаў для эканамічнай экспансіі, а разбудова выспад дэмакратыі, як тое калісьці было дэкларавана Ангелай Меркель у час выбараў ("Мы не будзем збіраваць ні з кім дэлегацыю ў Рэспубліку Беларусь").

У інтэрв'ю Гюнтра Нюке фігуравалі значэньні: "З Лукашэнкам мы застанемся ў такіх цёмных калідорах, што пазней не будзем сама ведаць, як з яго вытанчаныя..."

На "Мінскім форуме", сустракаючыся з дэпутатамі бундэстага, у пасольстве Германіі прадстаўнікі дэмакратычнай супольнасці Беларусі даводзілі нямецкаму боку ілюзорнасьць высылкі перавышанага дыктатара. Немцы, аднак, "не мелі вушэй", каб пацвердзіць гэтыя словы. Пасля 19 снежня 2010 года прыходзіцца сёлетняе перагледваць.

Аператыўная інвентарызацыя падыходаў

Выклікае павягу апэратыўнасці рэдакцыі часопіса "Усходняя Еўропа". Інфармацыя пра выбары ў Беларусі паспела ўвайсці ў апошні нумар мінулага года. Усе матэрыялы — груктоўныя, напуюнныя цікавай фактурай. На вокладцы — начное фото шхыстоў міліцыянтаў са шытамі з зьявай арлоў і надпісам "Спецназ". Злева ўнізе — фігура скурчанага дэманстранта. Пад здымкам — вялікімі літарамі: "Der Fall Belarus". Гэта можа разумець як "судовы казус БЕЛА-РУСЬ" або "феномен Беларусі". Яшчэ ніжэй тры словы: Gewalt, Macht, Ohnmacht. Зноў жа — шырокае каля асацыяцыі: гвалт, сіла, слабасць. Або: гвалт, улада, бяспілле. З прадмовы рэдакцыі даведваемся, што маецца на ўвазе "гвалт, сіла і слабасць рэжыму". Гэта ўжо пэўна танальнасць нумару. Прыблізна тры чвэрці тэксту і здымкі прысвечаны Беларусі. На здымках: беспрытомні Нямкляў (з заўвагай, што яшчэ дзе падлік журналіст), Лукашэнка з нямецкімі журналістамі, гала-партрэт Лукашэнкі за сталом, Лукашэнка з папам Бенедыктам і сынам Мікалаем (падпіс на лаціне: прыйшоў Дух Святы і акрыў шчыбе святлом небесным...)

За "кружным сталом" на 11 пытаньняў рэдакцыі адказвалі спецыяльныя эксперты: **Райнэр Лінднэр** (выканачы дырэктар Усходняга камітэта германскай эканаміі, старшыня нямецка-беларускага таварыства і "Мінскага форуму"), аўтар фундаментальнай манатрафі па гісторыі Беларусі "Гісторыі і ўлада", прафесар Канстанцкага ўніверсітэта; жыве ў Берліне), **Ерг Форбры** (крайні праграм германскага Фонду Маршала для Усходняй Еўропы, Берлін), **Дэвід Марплз** (прафесар Альбэртаўскага ўніверсітэта, Канада), **Аркадзі Мошэс** (праграмны дырэктар даследчых праектаў Еўрапейскага Саюза для ўсходніх суседзяў і Рэспублікі), **Астрыд Зам** (дырэктар Міжнароднага адукацыйнага цэнтру імя Еганэса Рау, Мінск).

Райнэр Лінднэр, акрамя таго, напісаў у нумар спецыяльны артыкул, прысвечаны канкрэтнаму адносінам паміж Беларуссю і ФРГ. Пастаянная аўтарка часопіса **Гема Пёрген** у серыі інтэрв'ю з журналістамі расказвала пра высокаапатныя паслугі рэжыму Лукашэнкі берлінскай піяр-кампаніі Consultum Communications з мэтай павышэння іміджу ў Германіі. У якасці пасярэдніка тут выступалі **Ганс Дзітрых Геншэр**. Свабодны журналіст **Інга Пэй** даў грунтоўны агляд беларускага дэмакратычнага інтэрнэту і новай хвалі беларускага мадэрнага пратэстнага мас-

тацтва з маладой і сярадняй генерацыі.

«Круглы стол»

Нямецкія аналітыкі, якія выступілі ў нумары, яшчэ не чулі, што Лукашэнка павысіў у званні міністра Куляшова і што казаў у сваім інтэрв'ю ў Раўбінках і выступіў перад вайсковцамі (апазіцыя — антынародная з'ява, бо Беларусь праводзіць народную палітыку; мы спынілі спробу дзяржаўнага перавароту; апазіцыя — гэта вайна; калі трэба, будзем прымяняць войскі; мне пляваць на крытыкаў з Захаду і г. д.).

Далей вытрымкі з некаторых адказаў я даю ў перакладзе і цытаваннях.

— **Як вы ацэньваеце падзеі ў Беларусі, звязаныя з выбарамі?**

Форбры: — Крывавы разгром дэманстрацый супраць фальсіфікацыі выбараў і пераслед дэмакратаў даюць падставу зрабіць толькі адну выснову: еўрапейская палітыка перамен праз збліжэньне з Беларуссю абсалютна правалілася. Дыктатарскі і крымінальны лукашэнкаўскі рэжым нельга лібералізаваць праз кантакты, супрацоўніцтва з прыягальнымі прапагандамі і лёгкі прэсінг. Трагічна, што такое разуменне прыходзіць за шост хвіраў беларускай апазіцыі. Яна не раз папярэджвала Захад, што дыялог "Еўрасаюз—Беларусь" без удзелу апазіцыі і грамадзянскай супольнасці будзе на шкоду дэмакратыі. Апазіцыя мела рацыю. Сёння большасць з іх сядзіць у засценках КДБ.

Мошэс: — Лукашэнка даказаў, што ён кантралюе цалкам сітуацыю ў краіне. Рэжым можа быць аслаблены толькі знутры. Ён умацаваў сваё становішча. Магчыма, толькі часова.

Зам: — Гэтыя падзеі адкінулі Беларусь назад. Жалівяны крокі рэжыму пасля 19 снежня ў адносінах да затрыманых, сям'яў і адвакатаў. Беларусь перанялася ў краіне, якую яны пачалі ўжо забываць.

Лінднэр: — Гэта сапраўды адкат назад. Надзея на змены разбурылася праз парушэння на выбарах, гвалт з боку сіл бяспекі, арышты, ператрусы, канфіскацыі маёмасці. Гэта не сумяшчальна з каштоўнасцямі ЕС. Я спачуваю параненым і арыштаваным.

— **Допуск да тэлебачання быў прыметай лібералізацыі ці меў чыста тактычны характар?**

Марплз: — Гэта была чыстая тактыка. Так, як, напрыклад, вызваленне Казуліна ў 2008 года. Такое не рабілася ў 2001-м, таму што зачыстка была ўжо праведзена раней: зніклі знакавыя фігуры апазіцыі. Лукашэнка не змяніўся. Ён не можа змяніцца. Янона павольнасьць не ведае меж, ён гатовы расправіцца з кожным, хто кіне яму выклік. Уладзіміра Някляева знявечылі на вуліцы, калі яшчэ выбары былі афіцыйна не скончаны.

Зам: — Гэта была тактычная навінка. Аднак гэта выйшла за межы тактыкі: атрымаць жывы кантакт з людзьмі. Праўда, оклад камісій перадавызначальны кантроль рэжыму над падлікам галасоў. У цэлым рэакцыя грамадзянаў на гэты часовае змены была вельмі станоўчай.

Лінднэр: — На пачатку кампаніі можна было гаварыць пра пэўную лібералізацыю: быў свабодны доступ да выбарчых участкаў. Адзначаліся пэўныя прыкметы палітычнай і ў эканамічнай сфэры. Гэта адзначалася на "Мінскім форуме" ў лістападзе 2010 года. Сапраўдныя вынікі выбараў былі выяўлены ў вярхах, і яны ацвярджалі іраўніцтва. Змяніцца сітуацыя можа толькі праз свабодныя выбары. Альтэрнатывы доўгата-рмінавай інтэграцыі Беларусі ў ЕС няма. Большасць насельніцтва, дэмакратычныя партыі і вялікая частка дзяржаўнага апарату жадаюць гэтага...

Пастка для палітычных партый

Адказваючы на іншыя пытанні (*Якая стратэгія хаваецца за жорсткасцю? Хто павінен адказаць за злачынства? Хто выйграе? Якія рэсурсы рэжыму? Ацэнка рэакцыі Захаду і ЗША. Якія будучыня партый і няўрадавых арганізацый? Які сцэнарыі далейшага развіцця Беларусі?*), нямецкія эксперты казалі некаторыя рэчы, якія ў нашай медыйнай прасторы не фармуляваліся так выразна і якія пацвердзілі некаторымі фактамі пасля 19 снежня і апошнімі выступамі кіраўніа дзяржавы.

Так, свядомую рэгістрацыю кандыдатаў з фальшывымі і недабранымі подпісамі эксперты "круглага стала" і аўтары іншых артыкулаў звязваюць з планами рэжыму будаваць у далейшым кіраваную бяспечную партыйную сістэму з магчымай зменай выбарчага заканадаўства і "абдыражаўліваннем няўрадавых ар-

ганізацый". Як гэта стане магчымым? Пасля пагрому ўпартыя дэмакраты будучы дэмаралізаваныя, атрымаюць таўра тэарыстаў. Тых, хто пайшоў на выбары толькі дзяля захавання іміджу арганізацыі або з мэтай набывць папулярнасць перад парламенцкімі выбарамі даў трапіў на кручок ЦБК (пра магчымую агентуру КДБ эксперты не гавораць) і правяў сваю амаральнасць, будучы выкарыстаны як слабыя грэшнікі.

Вольны журналіст **Інга Пэй** расказвае, як у іранічным перформансе малады актывіст Андрэй Кім, зрабіўшы лелюку "кандыдата ў прэзідэнты Рональда Макдональда" і сточыў каля цэнтральнага "Макдональдса" ў Мінску, гаварыў: "Я шмат каго з кандыдатаў вельмі паважна, але ўсе яны клоўны, частка вялікай інсценіроўкі пад кіраўніцтвам вялікага шоу-майстра...". **Дэвід Марплз** заўважае: "Допуск такой вялікай колькасці кандыдатаў, некаторыя з якіх нават не сабралі неабходнай колькасці подпісаў, павінен быў прывесці да расколу апазіцыі і быць выгадным Лукашэнку". Ён жа далей фармулюе: "Лукашэнка будзе спрабаваць узяць пад кантроль апазіцыю праз палітыку "падзяляй і валдавай"... Аднак выпускаць другіх трымаць, сядзець падваранні... Каб спачатку цалкам нейтралізаваць уплыў апазіцыі, а потым дазволіць зноў некаторыя няўрадавыя арганізацыі і партыі, якія не будуць пагражаць ягонаму прэзідэнцтву, ён дапусціць некалькіх сімвалічных ініцыятываў..."

На жаль, такія прагнозы павярджваюцца. Сёння ўжо ні для кога не сакрэт, што, напрыклад, апошняй кроплі, якая выклікала чарговы раскол Партыі БНФ, былі фальшывыя галасы, сабраныя за кандыдата Кастусёва, напрыклад, у Кастрычніцкім раёне г.Мінска (каля 3,5 тысячы з агупных шасці). Да таго ж подпісы Кастусёва, у адрозненне ад Статкевічых, не пасылаліся камісіяй на экспэртую. Гэта інфармацыя была афіцыйна накіравана ў развізную камісію Партыі БНФ, але адкінула новым кіраўніцтвам партыі. У любы выпадак варта быць кандыдатаў зняцца. Аднак амбіцыі і недапабачнасць перашкодзілі. Не зняўся. Тут, пэўна, сваю ролю адыграла хаўрусаванне з Мілінкевічам. Новае кіраўніцтва Партыі БНФ у асобе сп.Янукевіча чынічна заявіла: "Мы правялі магчымую кампанію, сабралі больш за 100 тысяч подпісаў...". Пайшлі бытавыя інтэрв'ю Кастусёва, дзе ён фактычна аблівае брудам і тых, хто яшчэ сядзіць у турме. Нездарма ж Лукашэнка пахваліў сваёму земляка публічна і паставіў на трэце (ці нават на другое?) месяца срод усіх кандыдатаў. І смех і грэх! На мінскіх участках, дзе назіральнікам удалося прасачыць за падлікам, кандыдат ад Партыі БНФ атрымліваў па 5–6 галасоў. Яі можна заставацца ў партыі з такімі лікарамі?

Так рэкрутуюцца новыя кандыдаты на лідарства ва ўлонні новага партыйнага ландшафту. З такой новай мілінкевічаўскай Партыі БНФ, партыяў Ляўковіча, з Гай-дучэвічам да кіроўняй сілай грамадства "Белай Русі" сп.Радзыха нам нікім змяняць сістэму выбараў на страшыні! А калі яшчэ дадаць сюды аналітыкаў і кіраўнікоў рухаў, якія заклікаюць "урастаць" у лукашэнкаўскія структуры і "падоўчаць" і з сяродзіны, то атрымаецца якраз новы сацыяльна-палітычны канкрэт паміж кіраўніцтвам дзяржавы і апазіцыйнымі лідарамі: вы мяне прыктыкуеце па маім нотах, а я вас па партыйных спісах у "палатку" правяду...

Новае пацвярджэнне такому сцэнарыю ёсць. "Прэзідэнцкі пул" журналістаў задае, як вадма, заадага прадумвання і размеркавання пытанні, якія павінен запускаяць у масы новыя ідэі і стэрэатыпы. Вось у Раўбінках прагучала пытанне пра знікненне магчымых паліацыі. Лукашэнка прызнаў, што ён "абогатовіт вясёскую конкуренцыю", але пакопкі ў нас праводзіцца народная палітыка, то ўсякая апазіцыя, як антынародная, — не патрэбная. Але пакопкі ён, Лукашэнка, не вачны, то не выключана, што можа ўзнікнуць канструктыўная апазіцыя з канструктыўнай крытыкай. Днём пазней, выступаючы перад вайсковцамі, ён заявіў, што неканструктыўныя апазіцыянеру будзе і войскамі падаўляць. У войсках ён ужо правёў мікрастат на лаяльнасць праз працэдур у перавышавання палітпрызыўніку Жалезнічэнці і Вячоркі.

Усе эксперты без выключэння лічаць, што адным іграком, які будзе мець выгаду з "выбарчага казусу", застаецца Расія. **Астрыд Зам** адзначае, што, напрыклад, калі нават Беларусь абярэ кітайскі шлях развіцця, то заўсёды будзе адчуваць ціск з боку ўсходняга суседа. На яе думку, падтрымліваючы Лукашэнку перад выбарамі, Расія будзе дыктаваць свае ўмовы. Напрыклад, інфармацыя пра тое, што Расія наклапа вета на продаж Мінскага аўтамабільнага завода кітайскаму інвестару", мае пад сабой

пэўны грунт. Далей Астрыд Зам падкрэслівае: "Найгоршым варыянтам развіцця падзей будзе той, калі Лукашэнка, карыстаючыся сваёй цяперашняй сілай, стане на шлях, які ў сярэдній перспектыве прывядзе да палітычнай і эканамічнай капітуляцыі перад Расіяй".

Дзе выйце для партый і няўрадавых арганізацый?

Які шлях павінен шукаць цяпер партыі і ўся грамадзянская супольнасць? Уздзяльняй "круглага стала" паглядзім на тым, што ў цяперашняй сітуацыі ўнутраны супраціў дыктатуры можа забяспечыць толькі шырокі народны рух. Найбольш выразна гэта сфармулюваў **Дэвід Марплз**: "Апазіцыі патрэбна стратэгія двайнога саюза, своеасабліва форма палітычнага руху, які будзе звернуты да ўсяго грамадства і які будзе мець пераканачую праграму будучых узаемаадносін з Расіяй і Еўрасаюзам. Партыйная сістэма ў яе цяперашняй форме не прыцягальна для насельніцтва. Партыі дыскредытаваны афіцыйнай прапагандай. Патрэбны новыя падыходы..."

Эксперты маюць блізкае думкі наконт далейшай дзейнасці няўрадавых арганізацый. Грамадская аб'яднанні і няўрадавыя арганізацыі, якія палітычныя партыі, павінен ініцыяваць выходзіць на шырокіяе кола людзей, прапаноўваць свае паслугі дзяржаўным структурам, якія робіцца ў еўрапейскіх краінах з разбудаванай грамадзянскай супольнасцю. Так, Астрыд Зам адзначае, што ў Беларусі ўжо ёсць станаючы досвед супрацоўніцтва няўрадавых арганізацый з дзяржавай на рэгіянальным узроўні (сельскі турызм, удзел у кансультацыйных саветах мясцовых адміністрацый). Яна лічыць, што прапанова Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ўвесці ў практыку супрацоўніцтва дзяржавы і НА так званы "сацыяльны дэпартаўны заказ" заслугуе ўважліва. Паводле планава-нага праекта няўрадавых арганізацый моцна за пэўную плату аказваць сацыяльныя паслугі на сельскай. Праблема толькі ў тым, ці будучы гэтыя пазытыўныя змены суправаджацца дэмакратычнымі зменамі ва ўнутраных і знешнепалітычных рамачных умовах. Так лічыць спадарыня Зам. Ад сабе дадам: без такіх змен НА не змогуць выйсці за межы чыста сацыяльна-гаспадарчай дзейнасці. Дзякуючы невялікім дзяржаўным субсідыям членам няўрадавых арганізацый можна будзе паспяхова разводзіць трусю або працаваць у сістэме хоспісаў, але яны спатыкнуцца на спробе знячыха тых, хто хоць на палец размыкоўдзіцца з ідэалагічнай палітэкратнасцю, сфармуляванай у чарговым указе Лукашэнкі.

На думку ўдзяльнікаў "круглага стала", будучыня беларускай грамадзянскай супольнасці і адзінства нацыяў залежаць ад таго, якая мадэль дэмакратыі — аднапартыйная ці грамадзянская палітычная — будзе набіраць сілу ў практыцы дэмакратызацыі і выбару вектара галапалітычнай арыентацыі. Больш проста гэта можна сказаць так: пойдзе Беларусь пад Расію — стане пратэктарнай тыпу Смаленскай губерні. Далучыўшыся да Еўрасаюза, мае шанцы захаваць сваю ідэнтычнасць, як Чэхія, Балгарыя, Славенія, Літва і г.д. У часопіснай дыскусіі сфармуляваны наступны тэзіс: "Утварэнне нацыі і вызначэнне ўласнай ідэнтычнасці будучы ісі пацху наперад. Беларусь, як нацыянальна-дзяржаўная Усходняй Еўропы, будзе шукаць свой шлях інтэграцыі ў Еўрапейскі Саюз. Зараз цяжка вызначыць тэрміны. Але Еўрасаюз можа паскорыць гэты працэс, калі дасць яснае зацвявердженне, што Беларусь мае шанец стаць членам Саюза, калі гэта тацяна хоча і выконвае ўмовы далучэння".

Застаецца спадзявацца, што "крывавая нядзеля" пасля прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі адрыне вочы палітыкам Еўропы, якія ўсё яшчэ сумняваюцца ў бесэнсоўнасці спробаў перавышавання дыктатара, які здзейсніў столькі ўсяго, што не здольны аддаць уладу законным шляхам, бо баіцца адказнасці за свае ўчыны. Можна толькі вітаць "проясненне", якое сышло, напрыклад, на **Аляксандра Рара**, вядомага нямецкага палітолага, што быў членам госцем БТ і вітаў ліберальныя пачынанні Лукашэнкі. Надаў

ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД

Юлия ЧИГИРЬ: «Сидеть и не высовываться — это не наш метод...»

Многие белорусы находятся под самым пристальным контролем. Некоторым стоит лишь выйти на площадь в качестве наблюдателя или просто прокомментировать какое-то политическое событие, как буквально на следующий день их начинают преследовать.

Так считает жена бывшего премьер-министра Беларуси Юлия Чигирь, которой пришлось пережить преследование и мужа, и сына.

Миллион на всю оставшуюся жизнь

“На Западе зачастую думают так: если лишили свободы за политику — это преследование, а если выпустили — дальше уже все просто...”, рассуждает Юлия Чигирь. — Но на Западе есть суды, где можно искать помощи, независимые адвокаты, у которых никто не отбирает лицензию, когда они отстаивают права своих клиентов. А у нас человек вроде бы находится на свободе, но его жизнь полностью под контролем соответствующих служб. Стоит чуть высунуться, как сразу приходит судебные исполнители: мол, давненько мы тут не были, а что у вас нового? Думаю, так происходит не только у нас, но и у Андрея Климова, Михаила Маринича и многих других”.

Напомним, что Михаилу Чигирю нужно погасить миллион долларов. В отношении Чигиря как бывшего главы “Белагропромбанка” было выдвинуто обвинение в служебной халатности в связи с переводом на счет одной из канадских фирм авансового платежа в размере 1 миллиона долларов под заказанные лифты в новое здание банка (дело было в 1994 году). Преемники Чигиря отказались от получения этих лифтов, а фирма-изготовитель не захотела возвращать авансовый платеж.

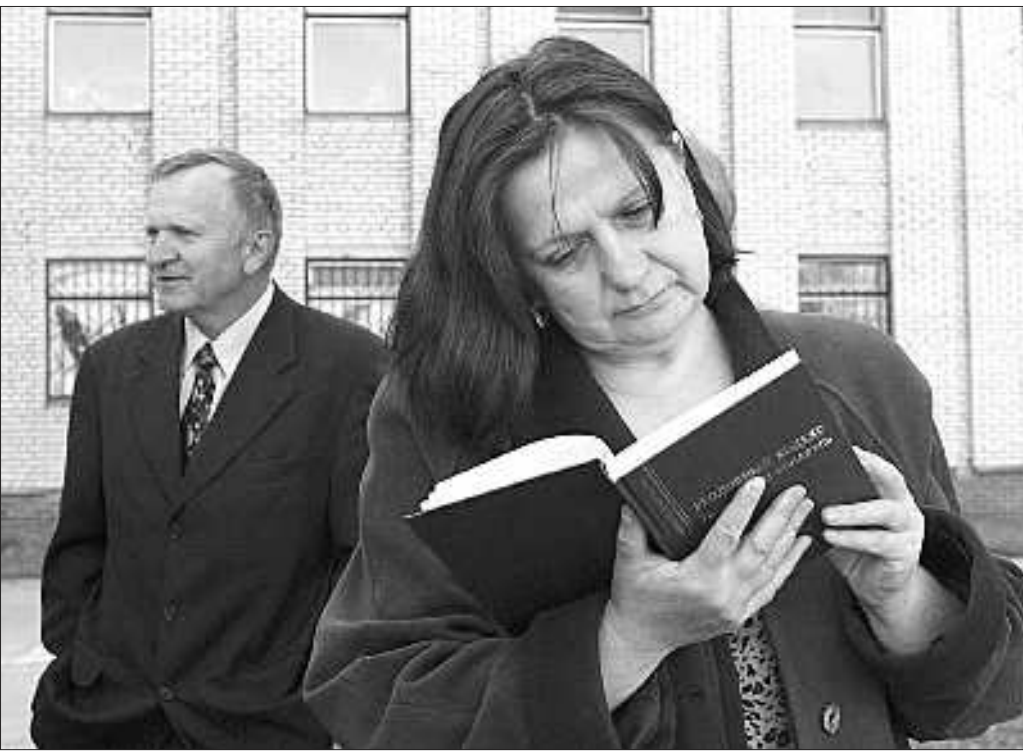
Этот самый миллион Михаил Николаевич и должен, по решению суда, вернуть государству. Из пенсии бывшего премьер-министра Беларусь удерживают около 300 тысяч белорусских рублей.

Сколько конкретно денег уже выплачено, сам Михаил Чигирь точно сказать не может.

“Если буду лет 500 жить, то, может, и погашу этот миллионный иск!” — говорит Чигирь. — Стоит отметить, что вначале из моей пенсии ничего не удерживали, а потом жена написала какую-то жалобу в Генпрокуратуру по делу сына, и сразу вспомнили про мой иск и стали высчитывать. А раньше иск висел и висел... Принцип такой: сиди и не дергайся”.

“Удерживать деньги из пенсии мужа стали ровно год назад, после того как Михаил Николаевич обратился к президенту с просьбой солистости закон и рассмотреть заявление об уголовном преследовании нашего сына, — уточняет Юлия Станиславовна. — Это заявление было сдано сверху в Генпрокуратуру”.

После этого я добилась встречи с Григорием Василевичем, рассказавла ему обо всем. Однако ответа по существу из Генпрокуратуры мы так и не получили, зато получили “пламенный привет” в виде удержания этих 20 процентов из пенсии”.



Юлия Чигирь Уголовный кодекс знает почти наизусть...

Сын за отца

Не все утихло сегодня и с делом младшего сына Чигиря. В 2001 году Александра обвинили в торговле запчастями, снятыми с угнанных автомобилей. Подробности этого дела активно раскрывало Белорусское телевидение. Александра Чигиря приговорили к 4 годам лишения свободы с конфискацией имущества за то, что он якобы “способствовал краже автомобилей”. Юлия и Михаил Чигирь в один голос назвали судебное решение “политическим мотивированным”.

“Мой сын был задержан за полгода до президентских выборов, в которых я принимал участие, — заявил тогда Михаил Чигирь. — Я не отказался от оппозиционной деятельности, и потому мой сын был осужден”.

“Судебные тяжбы по старым Сашиним делам до сих пор не прекратились, — рассказывает Юлия Станиславовна. — Просто все перешло в такое более тихое русло. Все имущество из квартир вывезено — даже те вещи, которыми пользовался ребенок. А куда вывезено — не ясно. Я задавала этот вопрос генпрокурору Василевичу, но ответа не добила. Не можем мы выяснить, куда девались автозапчасти, изъятые у сына. Их много раз показывали по БТ, стоимостю этих запчастей эксперт оценил в 150 тысяч долларов. Так вот на сегодняшний день я не могу выяснить, куда они пропали. Мы хотели их реализовать и отдать деньги тем, кто был признан потерпевшим. Среди тех запчастей было 12 легальных неопознанных двигателей. А сколько стоит один двигатель от BMW — сами пони-

маете... Но после того, как я обратилась к генпрокурору, нам перестали за все эти запчастки всего 170 тысяч белорусских рублей! А судебному исполнителю, который продал эти запчастки за такие смешные деньги, просто объявили выговор. А кто нам теперь должен возместить ущерб — не ясно. Вот такая история...”

В конце минувшего года, как раз в разгар президентской кампании, Юлия Чигирь почти месяц провела в Германии — ездила помочь старшему сыну Алексею с детскими.

“У него уже трое детей, — делится подробностями Юлия Станиславовна. — Младшему еще годика нет. Алексей уехал из Беларуси в августе 2000 года. Хорошие люди предупредили, что принятое решение пресинговать их с братом. Саша вот не захотел уезжать, и в феврале 2001-го его арестовали...”

Ломающая правила

Юлия Чигирь никогда не была в тени своего мужа. Она ломала правила негласного поведения чиновников “при дворе”. Приходила вместе с мужем на приемы, куда министры, глядя на президента и опасаясь его гнева, Юлия Станиславовна не относилась к тем дамам, которые всю оставшуюся жизнь оплакивают ту высокую должность, которую когда-то занимал их супруг.

“Я самодостаточна и могу реализовать себя в абсолютно любом направлении, — говорит Юлия Станиславовна. — Так что по высоким должностям не ску-

чаю. Одно время было наоборот — чувствовала, что перенасыщена какой-то чрезмерной открытостью, постоянным нахождением на виду. Мне хотелось большей уединенности и интимности. По натуре я вообще-то человек очень семейный и домашний, просто жизнь в определенный момент заставила меня стать активной общественной деятельницей. Хотя мне куда больше нравится общаться с подругами, которых у меня много, с родственниками. Не хочу сказать, что я закрытый человек, который живет исключительно для себя. Я все-таки живу для людей. Но когда находишься на виду, всегда есть те, кому ты нравишься и кого раздражаешь. Знаю, что многих очень раздражало мое присутствие среди тех, кто по каким-то причинам не хотел выводить в свет своих жен. А это не сильно приятно, когда тебя на каждом углу пощипывают...”

У нас с Михаилом Николаевичем много друзей, которые нас не оставили в трудную минуту. И даже находясь на пенсии, мы находим много направлений, где можем найти себе...”

Даже в самые сложные минуты своей жизни Юлия Чигирь никогда не теряла оптимизма. “Вы спрашиваете, откуда у меня столько сил? — переспрашивает она. — Я знаю, что когда наступит день, когда наша семья будет полностью реабилитирована. И сейчас я пишу жалобы, собираю все бумаги для того, чтобы если не я, то мои дети и внуки имели на руках все аргументы в нашу пользу...”

Марина КОКТЫШ.

На пытанні чытачоў “Народнай Волі” адказвае намеснік старшыні грамадскага аб’яднання “Беларускае таварыства абароны спажывоў” Тамара БЕЛЬСКАЯ.

Было б жаданне...

Як правільна здаваць тавар з недахопам на праверку і экспертызу?

Святлана Белановская, г.Пружаны.

— Трэба звярнуцца ў экспертную арганізацыю, а ў нас шмат. Гэта і сервісныя цэнтры, якія ўпаўнаважаны вытворцамі, і арганізацыі, якія маюць ліцэнзіі на судова-экспертную дзейнасць. Есць эксперты і ў Беларускае таварыства абароны спажывоў.

Упакоўка — не галоўнае

Я не так даўно набыла мікрахвалевую печку з гарантыяй на адзін год. Яна зламалася, але, на жаль, упакоўка не захавалася. Ці магу я здаць печку па гарантыі? У дакументах жа нічога не сказана, што трэба захоўваць упакоўку...

Валянціна Голуб, г.Орша.

— Тавар можна здаць назад і без упакоўкі.

Альбо ўсё, альбо нічога

Патрэбна было купіць 90 см тканіны, а ў магазіне было толькі 110 см. Прадаўцы казалі мне так: маўляў, можна набыць толькі ўвесь кавалек тканіны, бо затым 20 сантыметраў у іх ніхто купляць не будзе. Ці мае магазін такое права?

Алена Клімава, г.Барысаў.

— Так, магазін мае такое права. Калі тканіна застаецца ў аstatку і аstatак на самай справе не гэта падзяліць на часткі, то пакупніку трэба купляць яе альбо з аstatкам, альбо адмаўляцца ад пакупкі.

Жанчыны, насіце боты акуратна!

На базары купіла дарагія зімовыя боты. Пасля таго як пахадзіла ў іх літаральна два дні па вуліцы, абцас аблез, абцасая, стала бачна белая пластмаса... У рамонтнай майстэрні мне сказалі, што такі цуд яшчэ ніколі не бачылі. А ці можна было вярнуць боты прадаўцу пасля таго, як я ў іх два дні пахадзіла?

Зоя Паўлава, г.Вілейка.

— Усё залежыць ад таго, які абцас, а гэта можна ўстанавіць даволі лёгка. Есць абцасы, які проста закрыты скурай, ёсць флікавая абцэйка абцаса, ён можа быць і пластмасавай, і коркавай... І калі тавар з бракам, то, натуральна, яго можна было вярнуць. Але калі чалавек сам недзе зачэпаўся і абцасай каблук, то тавар ужо не вернеш.

Падрыхтаваў Аляксей СІВЫ.

НЕВЯДОМЫЯ ІМЁНЫ

Цяжкае вяртанне на Радзіму

Памятаецца, у 1988 годзе на прэс-канферэнцыі ў Віцебску, прысвечанай адкрыццю Усеагульнага фестывалю польскай песні, журналісты з Польшчы пацікавіліся, як у горадзе зберагца памяць Марка Шагала. Начальніца абласнога ўпраўлення культуры не знайшла што адказаць. Не дзіўна: імя мастака было тады ледзь не пад забаронай.

Лёс мастака Анатолія Каплана шмат у чым паўтарае гісторыю вяртання Беларусі імя Марка Шагала. Мастацтвазнаўца Тамара Карандашава, распавядаючы пра жыццё і творчасць Анатолія Каплана, сказала, што з-за гэтага ўраджэнца Рагачова яна звольнілася з Нацыянальнага мастацкага музея. Хоць менавіта дзякуючы ёй звыш трохсот прац Каплана вярнуліся на радзіму. Але, як аказалася, іх тут не вельмі і чакалі...

Анатоль (Танхум) Каплан нарадзіўся ў 1902 годзе і ўжо ў юнацтве зарабляў на жыццё малаваннем шпальдаў. У 1922 годзе ён паехаў у Петраград, дзе пасупіў у Вышэйшы мастацка-тэхнічны інстытут, вучыўся ў Вярыскага, Рылова, Пятрова-Водкіна. Засвой тэхніку літаграфіі, у якой і стварыў свае найбольш значныя працы. Тварыў таксама ў галіне кніжнай графікі, жывапісу, керамікі. Найбольш значныя яго працы — цыкл літаграфій “Пейзажы Ленінграда”, “Еврейские песни”, “Воспоминания о Рогачеве”, “Белое”, ілюстрацыі да твораў Шолом-Алейхема і іншых пісьменнікаў. Першая яго персанальная выстава адбылася ў 1961 годзе ў Лондане. Цяпер ягоныя творы зберагаюцца ў Дзяржаўным Рускім музеі, Траццякоўскай галерэі, Эрмітажы, Нацыянальнай галерэі Вашынгтона, буйнейшых музеях Ватыкана,

Лондана, Кёльна, Амстэрдама.

Аднак у сабе на радзіме, за адзіным выключэннем, ажно да студзеня гэтага года ніводнай персанальнай выставы Анатолія Каплана не было! 30 студзеня ў Віцебскім музеі Марка Шагала адкрылася выстава, ініцыяваная піцёрскімі калекцыянерамі Кушнірамі, якія прывезлі больш за сотню твораў, з якіх 62 падаравалі музею. Больш за тое: у выпадку, калі ў Рагачове будзе заснаваны музей мастака, яны паабяцалі перадаць яму значную частку свайго збору прац Каплана.

Гэтану можна было толькі парадавацца, калі б не той факт, што значная частка творчай спадчыны Каплана з 2006 года знаходзіцца ў запісках мінскага музея. Аднак прадстаўленыя яны публіцы былі даволі кур’ёзным чынам.

Тамара Карандашава расказала, што ў 2006 годзе, знаходзячыся па службовых справах у Дрэздэне, яна пазнаёмілася з Рудольфам Маерам, які ў свой час на сутнасці і вывёў творчасць Анатолія Каплана на сусветны рынак, спрычыніўся да правядзення выстаў мастака, выдання буклетаў і кнігі. Рудольф Маер сам прананаваў, каб творы Каплана ў колькасці звыш за 300 найменняў пераехалі ў Мінск.

— Было такое уражанне, што Каплану тут мала хто быў рады, — гаворыць Тамара Карандашава. — Усёго адбылося ажно дзевяць пасяджэнняў мастацкага савета музея, на якіх абмяркоўвалася, што з ім рабіць. Георгій Паплаўскі прывёў тады, здавалася, б, важкі аргумент, сказаўшы: адчыніце любы альбом, прысвечаны гісторыі графікі, і вы там абавязкова ўбачыце творы Каплана. Аднак краўніцтва музея ставала на сваім: маўляў, нам столькі Каплана не патрэбна,

трэба раздаць яго творы па іншых музеях. На гэта скулптар Уладзімір Слабодчыкаў адказаў: уявіце, што вам падарылі сервіз. І вы кажаце: вось гэтыя кубкі нам не патрэбныя, а талеркі пакінем сабе.

Менавіта з гэтай прычыны Тамара Карандашава і падала заяву аб звальненні...

Толькі аднойчы, восенню 2006 года, з нагоды прыезду ў Мінск Рудольфа Маера і яго жонкі, былога дырэктара Дрэздэнскай галерэі “Старыя майстры” спадарыні Маер-Мейнцэль, працы Анатолія Каплана былі прадстаўлены ў залах гэтага музея. Выстаўка працавала толькі адзін тыдзень замест запланаваных двух, паколькі чакаўся прыезд Аляксандра Лукашэвіча, яко-му, як сказала Тамара Карандашава, магчыма, гэтыя творы маглі не спадабацца. Дарэчы, буклет да гэтай выставы быў надрукаваны ў колькасці... 20 штук.

Ці не праўда, што ў сэнсе прызнання на радзіме ў лёсах Шагала і Каплана шмат агульнага? Першага яшчэ ў 80-я гады лічылі мастаком выключна буржуазным і толькі пазней пачалі неск асцрожна прызнаваць беларускім. Тое ж адбылася і з Хаімам Суціным. Амаль тое ж адбылася ў нашы дні з Анатолем Капланам, якога надна ўжо нехавотна прызначыў ураджэнцам Беларусі, хоць амаль да апошніх сваіх гадоў (памёр у Ленінградзе ў 1980 годзе) ён рэгулярна наведваў родны Рагачов.

— Мы любім нашых мастакоў “там”, а вось тут робім вельмі мала для папулярызацыі іх творчасці, — сумна падзяляя рысу пад сваім распадам пра Анатолія Каплана Карандашава...

Дзмітрый ПАДБЯРЭЗСКІ.

ПРАЕКТЫ

Аквапарк на праспекце Пераможцаў у Мінску адкрыецца ў 2013 годзе

Пра гэта паведаміў учора старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцкі на сустрэчы з выкладчыкамі і студэнтамі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта М.Танка.

Будаўніцтва аквапарка пачалося ў мінулым годзе ля МКАД у накірунку Ждановічаў. “Кошт аквапарка вялікі — каля 80 мільёнаў долараў (без уліку газтэля), — цытуе Ладуцкі belta.by. — Аб’ект узводзяць за крэдытныя рэсурсы, якія прыцягнуў Мінгарвыканкам”.

Паводле слоў Ладуцкі, ралей зацкаяўленасць у рэалізацыі

гэтага праекта выказваў інвестар, аднак планы не ўвасобіліся ў жыццё. “Чакаць інвестара маглі б доўга. А жыхары рэспублікі і наша горада — жыхары еўрапейскай дзяржавы — заслужылі такі аб’ект волнага часу, каб дэрылімаваць свой фізічны стан і добрых настрояў”, — заўважыў Мікалай Ладуцкі.

У аквапарку прадгледжана

сем асноўных горак розных узроўняў складанасці і вышыні скаты. Самая экстрэмальная дасягне 21 метра. Частка аквапарку будзе пад адкрытым небам. Асноўным водным элементам акватары стане басейн з вадаспадамі, фантанамі, гейзерамі. Аб’ект будзе абсталяваны сістэмай вонкавай і ўнутранай бяспекі.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

12—20 сакавіка

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
На сцэне Рэспубліканскага Палаца культуры прафсаюзаў
12, 20 — “Хам”.
13 — “Паўлінка”.
14 — “Кханне ў стылі барока”.
16 — “Вечар”.
18 — “Translations”.
16 — “ПРЭМ’ЕРА! Самотны заход”.
Нацыянальны акадэмічны Валікі тэатр оперы і балета
12 — “Трубадур”.
13 — “Терем-теремок”, “Бачыскарацкі фонтан”.
18, 20 — “Сильфіда”.
19 — “Волшебная Музыка”, “Травіата”.
Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
12 — “Што баліць?”.
15 — “Сублимация любви”.
19 — “Загадочные вариации”.
Тэатр-студыя кінаакцёра
12 — “Обращение в полночь”, “№13”.
13 — “Асидора. Танец любви”.
14 — “Мастер и Маргарита”.
15, 16 — “Как выходит в люди, или На всякого мудреца довольно простоты”.
17, 18 — “Голубчик”.
19, 20 — “Механический человек”.
Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
12 — “Василиса Прекрасная”.
13 — “Пеппи-Длинныйчулок”.
17 — “Бабада пра белую вшыню”.
18 — “Дом, который построил Свифт”.
19 — “Морозко”.
20 — “Веселый цирк”.
Беларускі дзяржаўны музычны тэатр
12 — “Приключения бременских музыкантов”, “Веселая вдова”.
13 — “Красная Шапочка. Поколение NEXT”, “Моя жена — лунная”.
15 — “Однажды в Чикаго”.
16 — “Юнона и Авось”.
Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
15 — “Банкрот”.
16 — ПРЭМ’ЕРА! “Текилалобов”.
17 — “Имел бы я золотые горы...”.
19 — “Василиса Прекрасная”, “Любовь втроем”.
Сучасны мастацкі тэатр
12, 19 — “Минск, я люблю тебя”.
13 — “Малыш и Карлсон”, “Lovestory. Привет, Григорий!”.
20 — “Каникулы в Простоквашино”.
Тэатр юнджа гледача
13 — “Приключение Библиона”.
20 — “Дзюймовачка”.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
12 — “Беспорядок класса “люкс”, или Пляски с мертвецом”.
16 — “Черный ангел с белыми крыльями”.
17 — “Крошка”.
18 — “Акомплиатор”.
Брэсцкая абласная філармония
12 — Гонеш з шоу-праграммай “Дочь Востока”.

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа
12 — “Квартан”.
13 — “Психаналитик для психаналитика”.
15 — “Шарал...Шарал...”.
16 — “О-ля-ля!”.
19 — “Ладзя распыа”.
20 — “За двумя зайцами”.

Беларускі тэатр “Лялька”

12 — “Піпілкі введзьма”.
13 — “Дантэлівыя спілкі”.
15 — “Прыцідзі і Свінапаст”.
16 — “Загублена душа, або Пакарэнне грашнікі”.
17, 18 — “Кветка-вясёлка”.
19 — “Брэменская музыканты”.
20 — “Жыў-быў Заяц”.

ГРОДНА

Гродзенскі драматычны тэатр
12 — “Дорогая Елена Сергеевна”.
13 — “День рождения кота Леопольда”, “Голый король”.
18 — “Камедия пра нешчаслівага селяніна”.
19 — “Слишком женатый таксист”.
20 — “Играем в Маршак”, “Полет над гнездом кукушки”.
Гродзенскі абласны тэатр лялек
13 — “Приключения Тима и его друзей”.
15, 16, 17, 18, 19 — “Подлинная история Дюймовочки”.
20 — “Маленький Мушкетер”.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
12, 13 — “Слишком женатый таксист”.
16 — “Не покидай меня...”.
18, 19, 20 — “Синтезатор любви”.
Гомельскі маладзёжны тэатр-студыя
12 — “Очень простая история”.
13 — “Женитьба”.
15 — “Безвиная смерть Аннушки, или Буржуй в бутылке”.
16 — “Некомедия”.
17 — “Любишь — не любишь”.
18 — “Чизкейк Фэктори”.
19 — “Тили-тили тесто”, “Верная жена”.
20 — “Рождение”.

Беларусь — краіна мустангаў?

Колкі каштуе пародзісты жарабец? Дзе ў Беларусі водзяцца мустангі і ад чаго леацэ коні? Адказы на гэтыя і іншыя пытанні шукала “Народная Воля” падчас першай Мінскай выставы-шоу пародзістых коней.

Паводле слоў арганізатараў, мінская выстава-шоу пародзістых коней сабрала самых лепшых прадстаўнікоў розных парод, якіх гадуюць у Беларусі. Альдэнбургская, латвійская рудая, карацэўская, беларуская запражная, фрызская, арабская пароды для неадведчаных мінскіх гледачоў адрозніваліся мала, толькі павярху, а фарбоўкай. Цяжка перабыць хіба што нізенькіх арабскіх скакуноў, якіх вывоззяць у нашай краіне, з самымі вялікімі канём Еўропы пароды шайр. Велічч “хлопчык” з Расіі дасягае ў карку 197 сантыметраў! Менавіта на такіх конях падарожнічаюць сярэдне-вяжовыя рышары, а сёння і выкарыстоўваюць у сельскай гаспадарцы.

Кошт пытання

Кошты на пародзістых коней даўно не сыходзяць у людзей з языкоў. Прыватныя канюшні могуць дазволіць сабе толькі вельмі заняпачаныя людзі. Сярэдні кошт добрага спартыўнага каня, які б можа браць удзел у міжнародных спаборніцтвах, вагаецца ад ста да двухсот тысяч еўра. Безумоўна, гэта не самая высокая кошта, але для беларускіх заводчыкаў такія выдаткі проста фантастычныя.

Часцей за ўсё за каня з добрай радасцю ў Беларусі просяць ад 5 да 25 тысяч долараў. Купіць звычайнага каласнага каня можна за пару мільёнаў рублёў. Ад некалькіх сотняў да некалькіх мільёнаў рублёў бярэць разводчыкі і за племянное выкарыстанне.

Дарэчы, завесці свайго каня можа любы жадуючы. Галоўнае — дамавіцца з клубам, у якім ваш гадванец будзе жыць. Вам прыйдзецца аплачваць яго харчаванне і апеку спецыялістаў. Калі вы наду-малі прыдбаць сабе каня для актыўнага адпачынку, то заводчыкі раяць браць дарослых і спакойных жывёл, якіх прывычаліся да людзей. Такі коні каштуюць ад 500 да некалькіх тысяч долараў. Самыя папулярныя пароды абыходзяцца ў сярэднім за 3 тысячы долараў.

Коні замест лекаў

Безумоўнымі фаварытамі сімпатый гледачоў былі коні, якіх выкарыстоўваюць для іпатэрапіі. “Іпатэрапія — даволі прагрэсіўны і паспяховы від фізіятэрапіі, — распавяла валанцёр аднаго з мінскіх клубоў Грына. — Сутнасць метаду ў тым, што падчас хадзі каня вершнік рухаецца разам з жывёлай, трэніруючы м’яшцы. А калі ўлічыць, што большасць пацён-

таў — дзеці, то для іх зносіны з жывёламі становяцца ўплываюць на іх псіхалагічны стан”.

За дапамогай да іпатэрапейтэў звяртаюцца людзі з парашэннямі апорна-рухальнага апарату, з аутызмам, неўрозамі, шызафрэнзіяй і іншымі палобнымі дыягназамі. Некалкі беларускіх цэнтраў дапамагаюць людзям па ўсёй краіне, але, як высветлілася, па-чаць лячэнне з дапамогай коней можа не кожны жадуючы.

Па-першае, праводзіць сёансы іпатэрапіі можа толькі чалавек са спецыяльным дыпламам, — распавяла “Народнай Волі” інструктар па іпатэрапіі Наталля Сцец. — Мне прыйшлося вучыцца за мяжой, хоць я і працавала да гэтага трэнерам па конным спорце. Па-другое, ёсць абмежаванні па расце коней. Ну і, безумоўна, характар у каня павінен быць лагодным. І трэцяе, самае важнае, — мы не маем права пачынаць тэрапію з пацыентамі, якія не ўзялі да нас накіраванні ад урача. Толькі медык можа вяртаць, наколькі той ці іншы метад можа быць карысным для чалавека”.

Палескія поні

Аб жыцці вольных дзікіх коней часцей за ўсё можна прачытаць у кнігах аб амерыканскім Захадзе і адважных каубоёх. Толькі ў 60-х гадах мінулага стагоддзя высветлілася, што Беларусь можа прэтэндаваць на званне краіны дзікіх коней. Навукоўцы знайшлі на поўдні нашай краіны абароненую пароду, якую так і называлі — палеская. Гэтыя невялікія, цёмнага ко-

ДАРЭЧЫ

Пад Мінскам з’явіцца іпадром

Ужо не першы год чыноўнікі гавораць аб тым, што ў Беларусі хутка з’явіцца буйнейшы па Усходняй Еўропе іпадром.

Прыкладны кошт праекта — 165—180 мільёнаў долараў. Такія лічбы былі агучаны ў мінулым годзе. Праект прадугледжвае будаўніц

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.05 "Новости".

06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".

07.05, 08.10, 18.50, 01.10 "Зона Х".

07.30, 08.25, 11.50 "Деловая жизнь".

08.30 "В мире моторов".

09.10 "Жизнь как жизнь".

10.05 "Здоровье".

11.35 "Культурные люди".

11.05 "Звездная жизнь".

12.10 "Рита". Худ.фильм.

14.05 "Моя правда".

15.15, 19.15 "Новости региона".

15.40 "Off Stage Life".

16.05 "Nota Bene".

16.30 "Маршрут милосердия".
Сериал.

17.25 "Затмение". Сериал.

18.25 "Окно в Европу".

19.30 "КЕНО".

19.35 "Арена".

20.00 "Анархия. Прямое действие".

21.00 "Панорама".

21.45 "Командировка".

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00, 08.30, 09.00, 11.00,
13.00, 16.00, 18.00, 20.30,
23.00 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контурь".
10.10 "Моя жена меня
провожила?". Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15,
21.10 "Новости спорта".
11.10 "Союз".
11.50 "Папа на все руки".
Сериал.
12.20 "Детективы".
13.10 "Контрольная закупка".
13.45 "Модный приговор".
14.50 "Понять. Простить".
15.25 "Хочу знать" с Михаилом
Шварцманом".
16.15 "Обручальное кольцо".
Сериал.
17.05 "Слов женщине".
Сериал.
18.20 "Обратный отсчет".
18.55 "Жи меня".
20.00 "Время".

07.00 "Утро России".
09.00 "Картина мира".
09.55 "Погода на неделю".
10.00 "Комната смека".
10.25 "Утренняя почта"
11.00, 14.00, 17.00, 20.00,
23.45 "Вести".
11.30, 18.50 "Ефросинья".
Сериал.
12.20, 17.20 "Кулагин и
партнеры". Сериал.
12.50 "Крест против вастики".
Док.фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.35
"Новости - Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.25 "С новым домом!".
16.15 "Городок".
17.50 "Пять минут до метро".
Сериал.
20.30 "Подарок судьбы".
Сериал.
22.20 "Опера. Хроники

06.05, 10.00, 13.00, 16.00,
09.05, 20.20 "Сегодня".
06.10 "НТВ утром".
08.35 "Таксистка".
Сериал.
09.35, 15.35, 18.35 "Обзор.
Чрезвычайное происшествие".
10.20 "Кулинарный поединок".
11.20 "Чистосердечное
признание".
12.05 "До суда".
13.30 "Гонимые", Сериал.
15.10 "Дело вкуса".
16.25 "Улицы разбитых
фонарей", Сериал.
19.35 "Мент в законе-2".
Сериал.
21.35 "Терминал", Сериал.
23.45 "Честный понедельник".
00.30 "Школа злословия".

**06.00, 07.30, 10.30, 13.30,
16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.**

05.00, 06.00, 07.00, 08.00,
09.00, 10.00, 11.00, 12.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00,
21.00, 22.00, 23.00, 00.00,
01.00 "Новости".
05.05 "Миллион вопросов о
природе".

05.20, 15.20 "Дом с историей".
06.05 "Тик-так".
06.20 "В гостях у Витаминки".
07.05 "Союзники".
07.35 "Общий рынок".
08.05, 22.05 "Живая история".
09.05 "Вместе".
10.05 "Русские амазонки".
Сериял.
11.05, 12.05 "Иду на грозу".
Худ.фильм.
13.30 "Рыцари магии".
13.30 "Старшелкласники".
Сериял.
14.05 "Милицейская академия". Сериял.
14.30 "Охота к перемене мест".
16.05, 17.05, 23.05, 00.05
"Исцеление любовью".
Сериял.
18.20 "Акценты".
19.30 "Общий интерес".
19.00 "Галина". Сериял.
19.50 "Слово за слово".
20.45 "ХХ век: величайшие моменты истории".
21.20 "Мир спорта".

09.25, 13.55 "Курск" —
субмарина у каламутной вадзе"
Дак.фильм.
10.35, 15.25, 18.40 "Прэс-экспрэс".
11.05, 15.25 "ПраСвет".
11.05, 15.55 "Экспэрт".
11.30, 16.30 "Басанож па свеце".
12.00, 17.00, 19.30, 21.00,
23.25 "Аб'екты".
15.10, 18.40 "Прэс-экспрэс".
16.20 "Гісторыя пад знакам
"Пагоні".
17.05 "Піні Доўгаяпанчоха".
Серыял.
17.35 "Час гонару". Серыял.
18.25 "Хто ёсць кім?":
"Лідаркі".
18.55 "Генэрал няскончай
вайны". Дак.фильм.
19.35, 23.50 "Гарачы
каментарый".
19.45 "Кальханка для самых
маленькіх".
19.50 "Еўропа сёння".
20.15 "Мойнік".

07.00 "Тыздзень у "Аб'ектыве".
07.30, 12.05 "Беспрацоўныя
панядзелкі". Маст.фільм.

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 23.40 "Новости".

06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь".

07.05, 08.10, 18.50, 01.45 "Зона Х".

07.30, 08.30, 11.50 "Деловая жизнь".

08.35 "Арена".

09.10, 19.55 "Маргоша".
Сериал.

10.00, 16.55 "Маршрут милосердия". Сериал.

10.50, 17.50 "Затмение".
Сериал.

11.40 "Командировка".

12.10 "Анастасия Слуцкая".
Худ. фильм.

14.05 "Анархия. Прямое действие".

15.15, 19.10 "Новости региона".

15.35 "Требуется".

15.50 "Журов-2". Сериал.

19.25 "КЕНО".

19.30 "Сфера интересов".

21.00 "Панорама".

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00, 08.30, 09.00, 11.00,
13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 20.30,
23.10 "Наша новосты".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Моя жена меня
провожила". Сериал.
11.05, 13.05, 16.00, 18.15,
21.00, 23.25 "Новости спорта".
11.10 "Смак".
11.50 "Папа на все руки". Сериал.
12.20 "Детективы".
12.30 "Контрольная закупка".
13.45 "Модный приговор".
14.50 "Понять. Простить".
15.25 "Хочу знать" с Михаилом
Шварцманом".
16.15 "Обучальное кольцо".
Сериал.

17.05 "Слово женщине". Сериал.	14.30 "О самом главном". 15.25 "С новым домом!". 16.15 "Городок". 17.50 "Пять минут до метро". Сериал.
18.20 "Счастливы вместе". Сериал.	22.20 "Опера. Хроники убойного отдела. Новая версия". Сериал.
18.55 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".	23.50 "Клубничка по диктатору. Гастрономическая ностальгия". Док. фильм.
20.00 "Время".	
21.05 "Возмездие". Сериал.	
22.20 "След". Сериал.	
23.30 "Несекретные материалы". 00.05 "Иван Подушкин".	

06.05, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.20 "Сегодня".
06.10 "НТВ утром".
08.35 "Таксистка". Сериал.
09.35, 15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.25 "Квартирный вопрос".
11.25 "Женский взгляд".
12.10 "До суда".
13.30 "Гончие". Сериал.
15.15 "Дело вкуса".
16.30 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
19.35 "Мент в законе-2". Сериал.
21.35 "Терминал". Сериал.
23.45 "Капитал.ru".

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хоршего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СДВ-спорт".
08.30 "Говорит и показывает Минск".
09.00 "Безумный ноябрь".
Худ. фильм.
10.40 "Держи меня крепче".
Сериал.
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Огонь любви".
Сериал.
13.50 "Дураки, дороги, деньги". Сериал.
14.40 "Холостятки". Сериал.
15.35 "Военная тайна".
16.50 "Столничный футбол".
20.00 "Столничные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыши!".
20.25 "Петровка, 38. Команда Петровского". Сериал.
21.30 "Большой город".
22.05 "Автопанорама".
23.00 "Хиромант-2". Сериал.
23.55 "Огослески". Сериал.

06.35, 22.05 "Универ". Сериал.
07.00, "Ладное утро".
08.00, 22.05 "Новости погоды".
08.05, 22.05 "Интерны".
Сериал.
08.40, 16.55 "Чисто английские
уединства". Сериал.
09.40, 18.00 "Ты — моя жизнь".
Сериал.
10.45, 19.05 "Прохиндиана, или
Бег на месте". Худ.фильм.
12.25 "Овертайм".
12.55 "Страсти по культуре".
13.40 "Час суда. Дела семейные".
14.45 "Сила притяжения".
Сериал.
15.05 "Внеклассный час".
16.00, 00.00 "Налетчики".
Сериал.
20.50 "Калыханка".
21.10 "Белорусское "Времечко".
23.30 "Спорт-кадр".

Профилактика до 11.00.
11.05, 12.05 "Иду на грозу".
Худ.фильм.

12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости".	08.25, 12.55 "Час гонару". Серьял.
13.05 "Рыцари магии".	09.10, 13.40, 17.05 "Піні Доугл'янанчо". Серьял.
13.30 "Старшекласники". Серьял.	09.40, 14.10 "Еуропа сённа". 10.10, 14.40 "Генерал нискончаний вайны". Дақ.фільм.
14.05 "Милицеская академия". Серьял.	10.40, 15.10 "Прыватная калекцыя".
14.30 "История с географией".	11.10, 15.40 "Без рэзтутыш": "Амазонкі глыбокіх крыніц".
15.20 "Гений места".	Рэпартаж.
16.05, 17.05, 23.05, 00.05 "Исцеление любовью". Серьял.	11.30, 16.00 "Моўнік". 11.40, 16.10 "Хто ёсьць кім?": "Ліпаркі".
18.20 "Акценты".	16.25 "Ваучыная маці". Дақ.фільм.
18.30 "Всюду жизнь".	17.35 "Кансультацыя ў ружовым садзе". Серьял.
19.00 "Галина". Серьял.	18.30 "ПравСвет".
19.50, 01.05 "Слово за слово".	18.55 "Два на два".
20.45 "XX век: величайшие моменты истории".	19.45 "Кальханка для самых маленьких".
21.20 "Земля и люди".	
22.05 "Живая история".	

07.00, 12.00, 17.00, 19.30, 21.00, 23.15 "Аб'екты".
07.20, 19.35, 23.40 "Гарачы каментарый".
07.30, 12.05 "Гняздо". Серыял.
21.25 "Асабісты капітал".
21.40 "Рэпартэр".
22.05 "Доктар Марцін". Серыял.
22.50 "Басанож па свеце".

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 20.30 "Новости".

06.45, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".

07.05, 08.10, 18.50, 01.45 "Зона X".

07.30, 11.50 "Деловая жизнь".

08.35 "Сфера интересов".

09.10, 19.55 "Маргоша".

Сериал.

10.00, 16.55 "Маршрут милосердия". Сериал.

10.50, 17.50 "Затмение". Сериал.

11.40 "Зимля беларуская".

12.10 "На мосту". Худ. фильм.

12.45 "Окно в Европу".

14.30 "Достоевский".

Неустранимый проповедник имени Христова". Док. фильм.

15.15, 19.10 "Новости региона".

15.35 "Off Stage Life".

15.50 "Журов-2". Сериал.

19.25 "Спортлото 5 из 36".

19.30 "КЕНО".

19.35 "Земельный вопрос".

21.00 "Панорама".

21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. "Реал"—"Ливон". Прямая трансляция.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 23.10 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.10 "Моя жена меня приворожила". Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25 "Новости спорта".
11.10 "Смак".
11.50 "Папа на все руки".
Сериал.
12.20 "Детективы".
13.10 "Контрольная закупка".
13.45 "Модный приговор".
14.50 "Понять. Простить".
15.25 "Хочу знать".
16.15 "Обручальное кольцо".
Сериал.
17.05 "Слово женщине".
Сериал.
18.20 "Счастливы вместе".
Сериал.

18.55 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
20.00 "Время".
21.05 "Возмездие". Сериал.
22.20 "След". Сериал.
23.30 "Среда обитания".
00.30 "Иван Подушкин. Джентльмен сыска". Сериал.
01.20 "Ночные Новости".

23.50 "Чрезвычайный и полномочный соловей. Полад Бюль-Бюль оглы". Док.фильм.

НТВ-Беларусь
06.05, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.20 "Сегодня".
06.10 "НТВ утро".

06.05, 10.00, 13.00, 16.00,
09.00, 23.20 "Сегодня".
06.10 "НТВ утром".
08.35 "Таксист". Сериал.
09.35, 15.35, 18.35 "Обзор.
Чрезвычайное происшествие".
12.00 "Дачный ответ".
11.20 "Развод по-русски".
12.10 "До суда".
13.30 "Гонимые". Сериал.
15.10 "Дело вкуса".
16.30 "Улицы разбитых
фонарей". Сериал.
19.35 "Мент в законе-2".
Сериал.
21.35 "Терминал". Сериал.
23.45 "Дело темное".

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия
 хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".

06.35, 23.35 **“Универ”**. Сериал.
07.00 **“ЛАДное утро”**.
08.00, 21.25 **“Новости погоды”**.
08.05 **“Интерны”**. Сериал.
08.35, 16.55 **“Чисто английские
убийства”**. Сериал.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00,
09.00, 10.00, 11.00, 12.00,
15.00, 16.00, 17.00, 18.00,
21.00, 22.00, 23.00, 00.00,
01.00 "Новости".
05.05, 09.35 "Кыргызстан в
лицах".

07.00, 12.00, 17.00, 19.30,
21.00, 00.05 "Аб'ектыў".

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 23.00 "Новости".

06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".

07.05, 08.10, 18.50, 00.50 "Зона X".

07.30, 08.30, 11.50 "Деловая жизнь".

08.35 "Земельный вопрос".

09.10, 19.55 "Маргаша".
Сериал.

10.05, 16.55 "Маршрут милосердия". Сериал.

11.00, 17.50 "Затмение".
Сериал.

12.10 "Исповедь Дон Жуана".
Худ. фильм.

14.00 "Офицеры". Незвестная версия". Док фильм.

15.15, 19.10 "Новости региона".

15.35 "Оружие".

15.50 "Журов-2". Сериал.

19.25 "КЕНО".

19.30 "Сфера интересов".

21.00 "Панорама".

21.45 "Обыски меня-2". Сериал.

22.55 "Эпоха". "Звезды 61-го Берлинского кинофестиваля".

00.00 "Оружие будущего".
Док. фильм.

00.55 "День спорта".

07.00 "Утро России".
09.20, 18.50 "Еurosия".
10.10 "Мистерия жизни".
Народный художник Илья Глазунов". Док. фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00,
23.30 "Вести".
13.30 "Бести".
12.00, 20.30 "Кулагин и
партнеры". Сериал.
12.00, 20.30 "Подарок судьбы".
Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.20
"Новости - Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.25 "С новым домом!".
16.15 "Городок".
17.50 "Пять минут до метро".
Сериал.
22.20 "Опера. Хроники убойного
отдела. Новая версия".
Сериал.
23.50 "Поединкок".

09.35, 15.35, 18.40 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".	08.05 "Чисто английские убийства".
10.20 "Пир на весь мир".	09.00, 18.00 "Ты — моя жизнь".
11.20 "Таинственная Россия".	Сериал.
12.05 "До суда".	10.10 "Женсовет".
13.30 "Гонимые". Сериал.	10.45 "Битва экстрасенсов".
15.10 "Дело вкуса".	11.55 Биатлон. Финал Кубка мира-2011. Спринт. Женщины.
16.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.	Прямая трансляция.
19.50 Футбол. Лига Европы УЕФА. "Зенит" (Россия) — "Твенте" (Голландия). Прямая трансляция.	13.15 "Дача здоровья".
21.55 "Мент в законе-2". Сериал.	13.50 "Час суда. Дела семейные".
23.55 "Очная ставка".	14.50 "Внеклассный час".
	15.10 Биатлон. Финал Кубка мира-2011. Спринт. Мужчины.

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия
хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30, 20.25 "Петровка, 38".
Команда Петровского". Серия
09.30 "Добро пожаловать".
10.00 "Пять историй".
10.40 "Держи меня крепче".
Сериал.
11.30 "Дальние родственники".
11.40, 17.30 "Званный ужин".

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00
10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00
17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00
00.00, 01.00 "Новости".
05.05, 09.35 "Содружество. Live"
05.20, 15.20 "Культурный слой"
06.05 "Тик-так"
06.20 "В гостях у Витаминки".
07.05 "Добро пожаловать".
07.35 "33 квадратных метра"
Сериал.
08.05, 22.05 "Живая история".
09.05 "Здесь был Я".
10.05 "Рудески амазонки".
Сериал.
11.05, 12.05 "Еще не вечер".
Худ. фильм.
13.05 "Рыцари магии".

07.20, 19.35, 23.45 "Гарачы канцэртсы".
07.30, 17.35 "Герой года".
Маст.фільм.
09.25, 12.05 "Доктар Марцін".
Серыял.
10.10, 13.45 "Піні
Доўгапачочка". Серыял.
10.40, 14.15 "На колах".
11.05, 14.40 "Госць "Белстата".
11.25, 14.55 "Без ратушы".
"Вашапа Іванюсік". Рэпартаж.
11.40, 15.40 "Сальда".
12.15 "Два тры пытанні пра
актывізм". Док.фільм.
15.15 "Эксперт".
15.40 "Сальда".
15.55 "Навігатар".
16.10 "Два на два".
16.40 "Беларусы
ў Польшчы".
17.05 "Школа на санцапілёку".
Серыял.
19.45 "Калыханка для самых
маленькіх".
19.55 "Праект "Будучына".
20.25 "Невядомае Беларусь":
"Няскораная". Док.фільм.
21.25 "Рэпартаж".
21.50 "Форум".
22.35 "Грэці афіцэр". Серыял.

09.23, 12.05 "Доктар марцін".
Серьял.
10.10, 13.45 "Піні
Доугіапанчоха". Серьял.
10.40, 14.15 "На колах".
11.05, 14.40 "Госць "Белсата".
11.25, 14.55 "Без рэгутшы".
"Вацлаў Іваноўскі". Рэпартаж.
11.40, 15.40 "Сальда".
12.45 "Два-тры пытанні пра
актывізм". Док.фільм.
15.15 "Эксперт".
15.40 "Сальда".
15.55 "Навігатар".
16.10 "Два на два".
16.40 "Беларусы
ў Польшчы".
17.05 "Школа на санцапёку".
Серьял.
19.45 "Калыханка для самых
маленькіх".
19.55 "Праект "Будучыны".
20.25 "Невядомага Беларусь":
"Няскораная". Док.фільм.
21.25 "Рэпартаж".
21.50 "Форму".
22.35 "Грэці афіцэр". Серьял.

12—20 сакавіка



Палац Республікі 12 — Канцэрт Надзеі Кадшышай і ансамбля "Золотое кольцо" з новай праграмай "Ты меня ждешь". Канцэртная зала "Мінск" 15 — Канцэрт групы "Лесоповал". 16 — "Марлен і Александр", тэатр-кабарэ. 17 — Канцэрт "МАРТИНШОУ". 18 — Канцэрт групы "Моральный кодекс". 19 — Канцэрт спевачка і кампазітара Сяргея Любавіна.	13 — Абанемент №1 "Іграем с оркестром": Дзяржаўныя акадэмічныя сімфанічныя аркестры Беларусі. 18 — Канцэрт Дзяржаўнага камернага аркестра Беларусі. 19 — Абанемент №4 "Музыкальна аздадкай". 20 — Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра.	14 — Беларускі паэтычны тэатр аднаго акцёра "Зычч" прадстаўляе мініспектаклі "Паззія роднага краю". 15 — Канцэрт навучэнцаў фартэп'янага аддзялення Акадэміі музыкі. 16 — "Ягодный хутор", монаспектакль па творах Яўгена Яніншыч. 18 — Канцэрт дзіцячай музычнай школы №3. 19 — Канцэрт навучэнцаў струннага аддзялення гімназіі-каледжа мастацтваў імя Ахрэмычка. 20 — Першы Рэспубліканскі фестываль хораў хлопчыкаў.
---	---	--

Дзяржаўнага камернага хору Беларусі.

14 — Беларускае паэтычнае тэатр аднаго акцёра "Зычч", прадстаўляе монаспектакль "Паззія роднага краю".

15 — Канцэрт навучэнцаў фартэп'янага аддзялення Акадэміі музыкі.

16 — "Ягодны хутор", монаспектакль па творах Яўгенія Янінчыц.

18 — Канцэрт дзіцячай музычнай школы №3.

19 — Канцэрт навучэнцаў струннага аддзялення гімназіі-каледжа мастацтваў імя Ахрэма-Чышка.

20 — Першы Рэспубліканскі фестываль хоруў хлопчыкаў.

Календарь поста

Как правильно прожить семь Великих недель
7 марта у православных начался самый длинный и строгий Великий пост

МАРТ — АПРЕЛЬ 2011 ГОДА

Понедельник	Вторник	Среда	Четверг	Пятница	Суббота	Воскресенье
	1 марта	2 марта	3 марта	4 марта	5 марта	6 марта
			1-я седмица Великого поста			
7 марта. Чистый понедельник/ Полное воздержание от пищи.	8 марта/ Горячая пища без масла.	9 марта/ <i>Сухоядение . (хлеб, овощи, фрукты)</i>	10 марта/ Горячая пища без масла.	11 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	12 марта. Вмч. Феодора Тирона (ок. 306)/ Пища с растительным маслом.	13 марта. Неделя 1-я Великого поста, Торжество Православия/Пища с растительным маслом.
			2-я седмица Великого поста			
14 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	15 марта/ Горячая пища без масла.	16 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	17 марта/ Горячая пища без масла.	18 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	19 марта. Суббота родительская. Поминовение усопших/Пища с растительным маслом.	20 марта. Неделя 2-я Великого поста/ Пища с растительным маслом.
			3-я седмица Великого поста			
21 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	22 марта/ Горячая пища без масла.	23 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	24 марта/ Горячая пища без масла.	25 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	26 марта. Суббота родительская. Поминовение усопших/Пища с растительным маслом.	27 марта. Неделя 3-я Великого поста, Крестопоклонная/Пища с растительным маслом.
			4-я седмица Великого поста. Крестопоклонная			
28 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	29 марта/ Горячая пища без масла.	30 марта/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	31 марта/ Горячая пища без масла.	1 апреля/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	2 апреля. Суббота родительская. Поминовение усопших/Пища с растительным маслом.	3 апреля. Неделя 4-я Великого поста/ Пища с растительным маслом.
			5-я седмица Великого поста			
4 апреля/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	5 апреля/ Горячая пища без масла.	6 апреля. Предпразднство Благовещения Пресвятой Богородицы/ Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).	7 апреля. Благовещение Пресвятой Богородицы/ Разрешается рыба.	8 апреля. Собор Архангела Гавриила/ Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты)	9 апреля. Похвала Пресвятой Богородицы/ Пища с растительным маслом.	10 апреля. Неделя 5-я Великого поста. Прп. Марии Египетской/ Пища с растительным маслом.
			6-я седмица Великого поста (ваий)			
11 апреля/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	12 апреля/ Горячая пища без масла.	13 апреля/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	14 апреля/ Горячая пища без масла.	15 апреля/ <i>Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).</i>	16 апреля. Лазарева суббота, воскрешение прав. Лазаря/Разрешается рыбная икра.	17 апреля. Неделя ваий, 6-я Великого поста. Вход Господень в Иерусалим/Разрешается рыба.
			Страстная седмица			
18 апреля. Великий Понедельник/Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).	19 апреля. Великий Вторник/ Горячая пища без масла.	20 апреля. Великая Среда/ Сухоядение (хлеб, овощи, фрукты).	21 апреля. Великий Четверток. Воспоминание Тайной Вечери/ Горячая пища без масла.	22 апреля. Великий Пятък. Воспоминание Страстей Господа нашего Иисуса Христа/Полное воздержание.	23 апреля. Великая Суббота, Схождение во ад/ Пища с растительным маслом.	24 апреля. СВЕТЛОЕ ХРИСТОВО ВОСКРЕСЕНИЕ. ПАСХА/Окончание Великого поста, разрешение на все.

ПЯТНИЦА, 18 МАРТА

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 00.05 "Новости".
06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь".
07.05, 08.10, 19.30 "Зона Х".
07.30, 11.50 "Деловая жизнь".
08.35 "Сфера интересов".
09.10, 19.55 "Маргоша".
10.00 "Маршрут милосердия".
10.50, 17.55 "Затмение".
11.40 "Зямля беларуская".
12.10 "Если ты меня слышишь".
14.05 "Школа доктора Комаровского".
14.30 "Повар на дому".
15.15, 19.10 "Новости региона".
15.35 "Требуется".
15.50 "Жуков-2".
16.50 "Жизнь как жизнь".
19.25 "КЕНО".
21.00 "Панорама".
21.45 "Управляя полетами".
Худ.фильм.
00.15 "Эпоха". "Звезды 61-го Берлинского кинофестиваля".

ОНТ

01.10 "Оружие будущего".
Док.фильм.
02.00 "День спорта".

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Моя жена меня приворожила".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Смак".
11.50 "Папа на все руки".
Сериал.
12.20 "Детективы".
13.10 "Контрольная закупка".
13.45 "Модный приговор".
14.50 "Понять. Простить".
15.25 "Хочу знать" с Михаилом Ширвиндтом".
16.15 "Обручальное кольцо".
Сериал.
17.05 "Слово женщине".
18.20 "Жди меня".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".

21.05 "Что? Где? Когда? в Беларуси".
Воскресная серия игр.
22.25 "Фабрика звезд. Возвращение".
00.35 "Наша Беларусь".
01.10 "Ночные "Новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 18.50 "Ефросинья".
Сериал.
10.10 "Мой серебряный шар. Галина Польских".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 17.20 "Кулагин и партнеры".
Сериал.
12.00 "Подарок судьбы".
Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.25 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.25 "С новым домом!".
16.15 "Городок".
17.50 "Пять минут до метро".
Сериал.
20.30 "Полынь — трава окаянная".
Худ.фильм.
22.30 "Местъ".
Худ.фильм.
00.35 "Рабиновые ночи".
Х.ф.

НТВ-Беларусь

06.05, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
06.10 "НТВ утром".
08.35 "Таксистка".
Сериал.
09.35, 15.30, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
10.20 "И снова здравствуйте!".
11.15 "Очная ставка".
12.10 "До суда".
13.35 "Суд присяжных: главное дело".
15.05 "Профессия — репортер".
16.25 "Улицы разбитых фонарей".
Сериал.
19.35 "Следствие вели...".
20.35 "Чрезвычайное происшествие. Расследование".
21.05 "Дети. История всероссийского обмана".
23.05 "Ограбление на Бейкер-стрит".
Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
10.00, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".

07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Петровка, 38. Команда Петровского".
Сериал.
09.30 "Автопанорама".
Сериал.
10.40 "Держи меня крепче".
Худ.фильм.
11.30 "Дальние родственники".
11.40, 17.30 "Званный ужин".
12.35 "Огонь любви".
Сериал.
13.50 "Дураки, дороги, деньги".
Сериал.
14.40 "Холостки".
Сериал.
15.30 "Хиромант-2".
Сериал.
16.50 "Репортерские истории".
18.30 "Судьба".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыши".
20.35 "Война красавиц".
Худ.фильм.
23.00 "Горячий лёд".
23.30 "Диалоги о рыбалке".
00.15 "Подземелье драконов".
Худ.фильм.
02.05 "Секретные материалы".
Сериал.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00, 20.50 "Новости погоды".

08.05 "Время футбола".
08.35, 16.25 "Число английские убийства".
Сериал.
09.35, 18.00 "Ты — моя жизнь".
Сериал.
10.40 "Отголоски".
Худ.фильм.
12.35 "Кинопробы".
13.00 "Час суда. Дела семейные".
14.00 "Живой звук".
14.45 "Гаспадар".
15.20 "Внеклассный час".
15.35 "Налетчики".
Сериал.
17.30 "Все о безопасности".
19.05 "Бармен из "Золотого якоря".
Худ.фильм.
20.35 "Калыханка".
20.55 "Репортер "Белорусского времени".
21.55 "Битва экстрасенсов".
23.00 "Рок мастацтва".
23.30 "Диалоги о рыбалке".
00.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. Обзор тура.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 00.00, 01.00 "Новости".

Белсат

07.00, 12.00, 17.00, 19.30, 21.00, 23.00 "Аб'екты".
07.20, 19.35, 23.25 "Гарачы каментарый".
07.30, 12.05 "Герой года".
Маст.ф.
09.20, 13.55 "Праект "Будучыня".
Сериал.
09.50, 14.25 "Школа на санцапёку".
Сериал.
10.15, 14.50, 18.20 "Форум".
11.00, 15.35 "Рэпартэр".
11.25, 16.10 "Невядомая Беларусь".
Дак.фільм.
16.05 "Вагон".
16.45, 20.20 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
17.05 "Таямніца Сагалі".
Сериал.
17.30 "Трэці афіцэр".
Сериал.
19.05 "Маю права".
19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.50 "На колах".
20.30 "Аляксандр Ісачоў. Майстар і Афродыта".
Дак.фільм.
21.25 "Госць "Белсата".
21.40 "Тры трайлеры".
Дак.фільм.
22.05 "Пітбуль".
Сериал.
22.50 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

СУББОТА, 19 МАРТА

Первый

07.10 Мультфильмы.
07.30 "Иснась".
07.55 "Доброе утро, Беларусь".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "Здоровье".
09.45 "Повар на дому".
10.15 "Школа доктора Комаровского".
10.45 "Сваты-3".
Сериал.
12.10 "Женитьба Бальзаминова".
Сериал.
14.05 "Модная масленица".
14.35 "Зона Х".
Итоги недели.
15.00 "Новости региона".
15.30 "Вокруг планеты".
16.10 "Nota Bene".
16.40 "Атлас "Дискавери".
Бразилия".
17.40 "Зямля беларуская".
17.55 "Ваше лото".
18.45 "Пятёрочка".
19.25 "КЕНО".
19.30 "Off Stage Life".
19.45 "Деревянная комедия".
Сериал.
21.00 "Панорама".
21.40 "Невыносимая жестокость".
Худ.фильм.

ОНТ

23.40 "Сумерки. Сага. Нолунение".
Худ.фильм.
01.55 "День спорта".

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Моя прекрасная няня".
Сериал.
09.45 "Здоровье".
10.35 "Смак".
11.15 "Вкус жизни".
12.15 "Умницы и умники".
13.00 "Минута славы".
15.00 "Среды обитания".
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Уж ты бы говорил".
Худ.фильм.
17.50 "Один против всех".
21.05 "Я пою".
18.50 "Достояние РЕСублики".
23.20 "Прожекторперискилтон".
00.00 "Золотое сечение".
Худ.ф.

РТР-Беларусь

07.00, 13.45 "Вся Россия".
07.15 "Рабиновые ночи".
Худ.фильм.

08.30 "Местъ".
Худ.фильм.
10.20 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.10 "Субботник".
11.50 "Полынь — трава окаянная".
Худ.фильм.
14.15 "Честный детектив".
14.50 "Власть факта".
15.40 "Русская народная группа "Бони М".
16.40 "Комната смеха".
17.40 "Субботний вечер".
19.00 "Картина мира".
19.55 "Погода на неделю".
20.45 "Проездной билет".
Худ.фильм.
00.15 "Девчата".
00.45 "Русская игра".
Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

07.35 "Смотр".
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Авиаторы".
08.50 "Спасатели".
09.20 "Живут же люди!".
10.20 "Главная дорога".
10.50 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".

13.20 "Женский взгляд".
14.10 "Корсиканец".
Худ.фильм.
16.20 "Развод по-русски".
17.20 "Очная ставка".
18.25 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
19.30 "Профессия — репортер".
20.00 "Программа максимум".
21.10 "Русские сенсации".
22.15 "Ты не поверишь!".
23.20 "Музыкальный ринг НТВ. Супербита".
00.40 "Неревальная политика".
01.10 "Классик".
Худ.фильм.

СТВ

06.30 "Анфас".
06.45 "Михайло Ломоносов. От недр своих".
Худ.фильм.
08.00 "Война красавиц".
Худ.фильм.
09.35 "Давай попробуем?".
Худ.фильм.
10.30 "Минск и минчане".
11.05 "КульТУРА!".
11.40 "Солдаты".
Сериал.
13.30 "Новые путешествия дилетанта".
14.05 "Станционный смотритель".
Худ.фильм.

15.25 "Дальние родственники".
15.45 "Невидимое".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.35 "Стерва".
Худ.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Звездный ринг".
21.30 "Переговорщик".
Худ.фильм.
23.50 Профессиональный бокс.
01.10 "Секретные материалы".
Сериал.

ЛАД

07.05 "Наши тесты".
07.35 "Все о безопасности".
08.05 "Реальный мир".
08.40 "Диалоги о рыбалке".
09.15 "Женсовет".
09.50 "Дача здоровья".
10.35, 19.30 "Новости погоды".
10.40 "Ты и я".
11.45 "Страсси па культуры".
12.25 "Лабиранты".
12.55 "Легенды".
Худ.фильм.
14.55 Биатлон. Финал Кубка мира-2011. Гонка преследования. Женщины. Прямая трансляция.

15.45 "Бенефис Юрия Гальцева и Елены Воробей".
16.55 Биатлон. Финал Кубка мира-2011. Гонка преследования. Мужчины. Прямая трансляция.
17.40 "Мое большое греческое лето".
Худ.фильм.
19.35 "Дети нового поколения".
20.40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Эвертон"— "Фулхэм".
22.35 "Живой звук".
23.20 Концерт Ennio Morricone.

Мир

05.00, 12.50 "Комиссар Мегра".
Сериал.
05.50 "О чем не принято говорить".
06.20 "Лувр. Самый большой музей мира".
07.30 "Гадкий утенок".
07.55 "Легенда о Вильгельме Телле".
Сериал.
20.00 "Экспериментаторы".
08.40 "Миллион вопросов о природе".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".

09.10 "Мечтай, действуй, будь!".
09.40 "Вкусный мир".
10.10 "Реальные истории".
10.40 "Любимые актеры".
11.00 "Легкая жизнь".
Худ.фильм.
13.50, 01.10 "Доказательства вины".
14.30 "Союзники".
15.10, 23.10 "Прошай, южный город".
Худ.фильм.
17.00 "Простые числа".
17.35 "Новости Содружества. Культура".
18.20 "Голубая бабочка".
Худ.фильм.
20.00 "По волне моей памяти".
21.00 "Шаг навстречу".
Худ.фильм.
22.20 "Личные вещи".

09.15, 13.10, 19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
09.35 "Басанож па свеце".
10.05, 23.10 "Прыватная калекцыя".
10.35 "Эксперт".
11.00 "Маю права".
11.25 "Белсата".
11.40 "Без рэзтўшы".
Вашлаў Іваноўскі".
Рэпартаж.
12.00 "Асабісты капітан".
13.40 "Форум".
14.30 "Аляксандр Ісачоў. Майстар і Афродыта".
Дак.фільм.
14.55 "Тры трайлеры".
Дак.фільм.
15.25 "Рэпартэр".
15.50 "Моўнік".
16.05 "Ранча".
17.05 "Загадкі Мэрдака".
Сериал.
17.55 "Таямніца Нарыльскага паўстання".
Дак.фільм.
19.25, 20.00 "Вагон".
19.55 "Еўропа сёння".
20.30 "Расія. XX стагоддзе. Погляд на ўладу".
21.15 "Два на два".
21.45 "У тупіку".
Маст.фільм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 20 МАРТА

Первый

07.55 Мультфильмы.
08.45 "Оружие".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.40 "В мире моторов".
10.15 "Культурные люди".
10.45 "Сваты-3".
Сериал.
12.10 "Плохой хороший человек".
Худ.фильм.
14.05 "В интересах национальной безопасности".
14.35 "Земельный вопрос".
15.15 "Новости региона".
15.35 "В круговороте олимпийского движения".
16.05 "Потому что я так хочу".
Худ.фильм.
18.05 "Суперлото".
19.15 "Деревянная комедия".
Сериал.
20.30 "Спортлото 5 из 36".
20.50 "КЕНО".
21.00 "В центре внимания".
21.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеоурнал.
22.30 "Соммерсби".
Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Моя прекрасная няня".
Сериал.

09.55 "Непутевые заметки".
10.15 "Пока все дома".
11.15 "Фазенда".
11.50 "Утренняя почта".
12.25 "Индийские йогии среди нас".
13.25 "Дети Дон Кихота".
Худ.фильм.
15.00 "Бэзін ринг".
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Давай поженемся!".
17.45 "Эстрадный коктейль".
18.45 "Зачистка".
19.00 "Контур".
Худ.фильм.
21.05 "Лучше не бывает".
23.35 "Домовой".
Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00, 12.05 Мультфильмы.
07.30 "Проездной билет".
Худ.фильм.
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Сам себе режиссер".
12.20 "Команда "33".
Худ.фильм.
14.15 "Смехопанорама".
14.45 "Романтика романса".
15.35 "Города и веси".
Док.фильм.
16.35 "Городок".
Дайджест.
16.55 "Дело было в Пенькове".
Худ.фильм.
18.50 "Смеяться разрешается".
21.05 "Танцы со звездами".

23.55 "Специальный корреспондент".
01.05 "Чужие письма".
Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

07.40 Мультфильм.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "В зоне особого риска".
08.50 "Их нравы".
09.20 "Едим дома!".
10.20 "Первая передача".
10.55 "Пир на весь мир".
11.55 "Дачный ответ".
13.20 "Таинственная Россия".
14.10 "Последнее слово".
15.15 "Сенас с Кашпировским. Экстрасенсы".
16.20 "История всероссийского обмана".
17.20 "И снова здравствуйте".
18.25 "Чрезвычайное происшествие".
20.00 "Чистосердечное признание".
20.55 "Центральное телевидение".
22.10 "Глухарь".
Сериал.
23.10 "Влюбленные тайны +".
10.55 "Школа ремонта".
12.00, 21.00 "Новости погоды".
12.10 "Наши тесты".
12.45 "Кинопробы".
13.05 "Права человека".
13.20 "Букта капитанов".
14.00 "Невероятные истории любви".

СТВ

05.25 "Михайло Ломоносов. От недр своих".
Худ.фильм.
06.40 "Переговорщик".
Худ.фильм.

09.00 "Говорит и показывает Минск".
09.30, 19.00 "Автопанорама".
10.00 "Чувствитель" представляет: самое смешное".
10.50 "Большой завтрак".
11.30 "Солдаты".
Сериал.
13.20 "Здравствуй, доктор!".
13.55 "Дача".
Худ.фильм.
15.35 "Судьба".
16.50 "24 часа".
16.50 "Правда".
17.30 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 "Неделя".
20.40 "Кругой Джо".
Худ.фильм.
22.35 "День полнолуния".
Худ.фильм.
00.10 "Секретные материалы".
Сериал.

ЛАД

07.25 "Благовест".
07.55 "Мир вашему дому".
08.05 "Мое большое гречес